SPÓŁDZIELCA

ORGAN DLA SPÓŁDZIELNI W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Prenumerata kwartalna zł 7.50 plus opłata za dostawę wzgl. za przesyłkę pocztową. Ukazuje się 10 i 25 każdego miesiąca. W wypadku wyższej siły czy innych wpływów wydawnictwo nie ma obowiązku dawać odszkodowania.

Warunki ogłoszeń: wiersz 1 mm wysoki i 21 mm szeroki 60 gr. Pismo podstawowe Nonpareille, szpalta tekstowa 1 mm wys. i 89 szerok. zł 8.80. Zniżone ceny ogłoszeń według Cennika Nr. 1. Adres: Wydaw. Rolnicze, Kraków, Nürnbergstr. 5a

Telefon Nr. 116-79 i 116-80.

Nr 23 — **10 grudnia 1942 r.** — **Rok II**

Działalność spółdzielni kredytowych

Spółdzielnie kredytowe w Generalnym Gubernatorstwie na równi z innymi mają już poza sobą okres trzyletniej działalności, prowadzonej w atmosferze gospodarki wojennej. Atmosfera ta nie wpływa na nie w sposób tak pobudzający do działania, jak to wystąpiło w spółdzielniach handlowych i wytwórczych.

Spółdzielniom handlowym i wytwórczym powierzono bowiem zadania produkowania, gromadzenia i rozdziału artykułów wyżywienia i pierwszej potrzeby w akcji wyżywienia i zaopatrzenia kraju, podczas gdy działalność instytucyj kredytowych prowadzona jest w sposób mniej się uzewnętrzniający.

Z tych względów, zwłaszcza w pierwszych początkach podjęcia działalności, trudno było członkom władz niektórych spółdzielni znaleźć właściwy plan działania.

W olbrzymiej jednak większości władze spółdzielni od razu stanęły na wysokości zadania, zwracając się do członków spółdzielni o spłatę pożyczek i w szerokim zakresie podejmując wypłatę wkładów oszczędności.

Słusznie też spółdzielnie uważają tę akcję za najchlubniejszą kartę działalności w pierwszym okresie po zakończeniu działań wojennych. Pobudką działania był nie tylko nakaz chwili, ale tkwiący w każdym spółdzielcy instynkt niesienia pomocy bliźnim.

To samorzutne działanie władz przeważającej ilości spółdzielni w oparciu o samopomoc członków stało się później programem. Hasło „pomoc sąsiedzka i współdziałanie sąsiedzkie, to podstawy pomyślnej przyszłości" przy konsekwentnym jego przeprowadzaniu ułatwiło realizowanie drugiego hasła „utrzymać spółdzielnie kredytowe w dobrej formie organizacyjnej".

Trzeba przyznać, że, jak dotychczas, spółdzielniom udaje się z pełnym powodzeniem osiągać zamierzone cele.

Przede wszystkim jednak dzięki poprawie sytuacji w rolnictwie i przy odpowiednim oddziaływaniu władz nadzorujących i władz spółdzielni znacznie zmniejszyły się zadłużenia z tytułu przedwojennych pożyczek zarówno skonwertowanych jak i zwykłych.

Stan zadłużenia członków spółdzielni stale zmniejszał się w ciągu minionego okresu i wynosił:

	pożyczki skonwertowane w tys. złotych	pożyczki zwykłe i rach. bież. czynne w tys. złotych
31/12 — 1939 r.	32 279	47 932
31/12 — 1940 r.	26 229	33 405
31/12 — 1941 r.	21 072	31 562
30/9 — 1942 r.	16 962	25 717

Jak widać z powyższego zestawienia zadłużenie członków zmalało

w pożyczkach skonwertowanych do 52,2% stanu z dnia 31/12 — 1939 r.

w pożyczkach zwykłych do 53,5% stanu z dnia 31/12 — 1939 r.

Świadczy to o poważnym oddłużeniu rolników, oraz upłynnieniu znacznej części aktywów spółdzielni.

Osiągnięte środki płynne zużyły spółdzielnie na wypłatę wkładów, spłatę kredytów bankowych, wznowienie działalności kredytowej.

Wypłata dawnych wkładów oszczędnościowych nie napotykała w spółdzielniach na trudności. Stan dawnych wkładów i rachunków bieżących kredytowych wynosił na koniec poszczególnych okresów rachunkowych następujące sumy, podane w tysiącach złotych:

31/12 — 1939 r.	33 300
31/12 — 1940 r.	24 888
31/12 — 1941 r.	23 691
31/9 — 1942 r.	21 516

Po zaspokojeniu bardzo szerokich potrzeb wkładców w pierwszym okresie działalności, nastąpił zasadniczy zwrot ich ustosunkowania się, wyrażający się w osłabieniu naporu wkładców na spółdzielnie o wypłatę wkładów. Ustaliło się przekonanie wśród władz spółdzielni, że przepisy ograniczające wypłatę dalszych kwot z rachunków wkładów nie miały i nie mają decydującego znaczenia dla działalności i sytuacji spółdzielni.

Spółdzielnie kredytowe nie poprzestały jednak tylko na wypłacie wkładów. W okresie przedwojennej działalności kredytowej spółdzielnie korzystały w znacznym stopniu z kredytów bankowych, co niekorzystnie wpływało zarówno na układ stosunku funduszów własnych do obcych, jak również poważnie obniżało dochodowość spółdzielni.

Z chwilą więc znacznego upłynnienia aktywów uregulowały spółdzielnie swoje stosunki z bankami wierzycielskimi, spłacając zarówno zaległe jak i bieżące zobowiązania, a nawet niejednokrotnie przed czasem całość zadłużenia. Dla ilustracji zaszłych zmian w oddłużeniu spółdzielni w instytucjach bankowych wierzycielskich podajemy, że zadłużenie spółdzielni w głównej centrali finansowej, wynoszące na dzień 1 września 1939 r. w pożyczkach zwykłych 23,6 mil. złotych, a w długach skonwertowanych 14½ mil. zł, zmniejszyło się na dzień 30 września 1942 r. na rachunku pożyczek zwykłych do kwoty 9 mil. złotych, a na r-ku pożyczek skonwertowanych do 7,7 mil. zł.

Przedstawione powyżej najważniejsze momenty w działalności spółdzielni kredytowych, aczkolwiek charaktery-

na niego dopłat. Nie może on się wtenczas tłumaczyć niewiedzą lub brakiem kontaktu.
zują najbardziej zdrowe i pożądane zmiany w dotychczasowych stosunkach finansowych spółdzielni, mogą być jednak równocześnie uważane za poważne osłabienie wpływów i działalności spółdzielni w terenie. Takie wnioski można by wysnuwać tylko wówczas, gdyby spółdzielnie nie podjęły nowej działalności gospodarczej.

Posiadając jednak odpowiednie możliwości finansowe, spółdzielnie wznowiły swoją działalność. Stan pożyczek na dzień 30 września 1942 r. wynosił w spółdzielniach Generalnego Gubernatorstwa

na r-ku dawnych pożyczek	42,7 mil. zł
na r-ku nowych pożyczek	26,7 mil. zł
Razem	69,4 mil. zł.

W nowej akcji kredytowej większość spółdzielni pracuje głównie przy pomocy własnych funduszów i środków obrotowych miejscowego pochodzenia, a udział kredytów bankowych jest stosunkowo nieznaczny. Zadłużenie spółdzielni na ten cel w najważniejszej centrali finansowej wynosiło na dzień 30 września 1942 r. kwotę około 4-ch mil. złotych. Na koniec tego samego okresu spółdzielnie posiadały w tejże centrali finansowej do swej dyspozycji na rachunkach lokat własnych i bieżących rachunków kredytowych sumę 7,6 mil. zł, która to suma podniosła się w ciągu miesiąca października rb. o dalsze 2 mil. i wynosiła w dniu 31 października 1942 r. sumę 9,6 mil. zł.

Tak znaczne nagromadzenie środków pieniężnych w centrali finansowej pochodzi nie tylko z upłynnienia dawnych aktywów spółdzielni, lecz również z przyrostu funduszów własnych i gromadzenia pieniędzy na rachunkach wkładów i rachunków bieżących.

Stan nowych wkładów osiągnął na dzień 30 września br. sumę 4,4 mil. złotych, a na rachunkach bieżących 10,5 mil. złotych, przy czym wzrost sumy na rachunkach bieżących kredytowych wyniósł w trzecim kwartale br. 3 mil. zł.

Ze zrozumiałych względów nie można liczyć na poważny przyrost wkładów oszczędnościowych, natomiast wysiłki, zwłaszcza miejskich spółdzielni kredytowych, zmierzające do rozpowszechnienia bezgotówkowego obrotu pieniężnego, rozwijania rachunków bieżących i czekowych, mają na celu uchwycenie miejscowego obrotu pieniężnego w ośrodkach działalności spółdzielni i przynoszą coraz lepsze rezultaty.

Biorąc pod uwagę powyższe momenty stwierdzić można, że spółdzielnie są zdolne do rozwinięcia działalności kredytowej w szerszym zakresie, niż to czynią dotychczas.

Trzeba jednak uwzględnić cały szereg warunków, które powstrzymują ten rozwój.

Wśród wielu członków spółdzielni istnieje po spłacie dawnych zobowiązań chęć obywania się bez nowego kredytu. W wielu wypadkach przyczyną takiego stanowiska jest brak właściwej podniety gospodarczej do nowych poczynań, lub też istnieje wiele innych możliwości uzyskania środków pieniężnych na cele gospodarcze, konsumcyjne, a nawet inwestycje bez uciekania się do pomocy kredytowej spółdzielni. Ponadto również władze spółdzielni wykazują dużą ostrożność przy udzielaniu nowych kredytów, a nowe przepisy w dziedzinie polityki lokacyjnej stawiają władzom spółdzielni wysokie wymagania co do utrzymania odpowiedniego pogotowia gotówkowego i płatniczego. Częstokroć wreszcie granica najwyższego kredytu ustalonego dla jednego członka przez Walne Zgromadzenie, statut, a w pewnych wypadkach również obowiązujące spółdzielnie normy instytucyj drobnego kredytu stanowią również przeszkodę, uniemożliwiającą spółdzielni udzielania pożyczek członkom w wysokości, odpowiadającej ich rzeczywistym potrzebom i możliwościom gospodarczym. Aby ułatwić działalność kredytową spółdzielni, tak żeby wysokość udzielanych pożyczek mogła bardziej odpowiadać realnym potrzebom członków spółdzielni, wystarczy w bardzo wielu wypadkach zmienić uchwałę Walnego Zgromadzenia o najwyższej granicy kredytu dla jednego członka w ramach ogólnych norm instytucyj drobnego kredytu, o ile oczywiście ogólna sytuacja finansowa i stosunki majątkowe na to zezwalają. Nie można uważać jednak za celowe, aby władze spółdzielni podejmowały daleko idącą inicjatywę w kierunku nadmiernego rozwijania akcji kredytowych wśród członków. Zadaniem spółdzielni jest zaspokojenie potrzeb członków w granicach jej istotnych możliwości finansowych i zachowanie samej spółdzielni, jako placówki społeczno-gospodarczej.

Bardzo ważnym w okresie obecnym staje się dla spółdzielni zagadnienie utrzymania jej rentowności. Wiele spółdzielni szukając nowych źródeł dochodu podjęło poza zasadniczymi czynnościami szereg czynności dodatkowych dozwolonych do prowadzenia w spółdzielniach kredytowych. Podjęcie tych dodatkowych czynności zapewniło i ułatwiło całemu szeregowi spółdzielni miejskich nie tylko poprawienie dochodowości, lecz stało się punktem wyjściowym do rozszerzenia ich zasadniczej działalności. W spółdzielniach, w których działalność opiera się na czynniku pracującym nie zawodowo i bez wynagrodzenia, zapewnienie dochodowości i równowagi spółdzielni jest sprawą łatwiejszą. Trzeba jednak pamiętać, że w ubiegłym okresie spółdzielnie zrealizowały znaczną sumę zaległych odsetek, co pozwoliło im niejednokrotnie nie tylko zrównoważyć wydatki z dochodami, lecz ponadto wykazać nadwyżki. W najbliższym roku to źródło dochodów będzie mniejsze i spółdzielnie będą musiały szukać pokrycia swoich wydatków we wzmożeniu swojej działalności, gdyż trudno będzie zmniejszyć wydatki budżetowe. Wiele spółdzielni, nie mających warunków do samoistnego istnienia lub przyczyniających się do rozproszkowania sieci organizacyjnej spółdzielni, łączy się obecnie tworząc nowe mocniejsze placówki, zdolne do podjęcia zadań w obecnych warunkach gospodarczych.

Dużą uwagę poświęcają władze spółdzielni zagadnieniom zabezpieczenia funduszów spółdzielni w realnym majątku. W usiłowaniach tych niejednokrotnie popełniono błędy, podejmując np. budowę własnego domu bez dostatecznego przygotowania materiałów lub w czasie niewłaściwym, przez co zamrożono ponownie upłynnione kapitały. Zdarzały się również wypadki lokowania funduszów obrotowych w przedmiotach ruchomych i to nie tylko przeznaczonych na cele własnego biura, lecz kupowano również narzędzia rolnicze, zespoły maszyn, maszyny betoniarskie itp. Te niewątpliwie dobre chęci władz spółdzielni przyniosły w wielu wypadkach niepowodzenie. Ze wszech miar jest słuszne i celowe zabezpieczanie funduszów własnych spółdzielni, lecz w każdym konkretnym wypadku należy zasięgać rady i opinii właściwego Okr. Związku. W stosunkach z wierzycielami i dłużnikami władze spółdzielni powinny działać w ramach obowiązujących przepisów prawnych, a w szczególności kodeksu zobowiązań.

Dotychczasowe wyniki działalności spółdzielni kredytowych pozwalają sądzić, że obrano właściwy kierunek pracy, umożliwiający niesienie pomocy członkom oraz utrzymanie organizacji spółdzielni kredytowych w formie zapewniającej im rozwój i znaczenie.

Pomoc sąsiedzka i współdziałanie podstawą pomyślnej przyszłości

Kwalifikowana większość a „quorum"

Zagadnienie kwalifikowanej większości i kwalifikowanego quorum i wzajemny stosunek obu tych zagadnień do siebie są często przyczyną szczególnego pomieszania pojęć.

Przede wszystkim podnieść wypada, że pojęcie kwalifikowanej większości jest w płaszczyźnie przepisów ustawy o spółdzielniach zupełnie różne i niezależne od pojęcia kwalifikowanego quorum. Kwalifikowana większość oznacza, że dla ważności niektórych uchwał wymaga się pewnej w ustawie względnie w statucie ściśle określonej większości np. 3/4. Kwalifikowane quorum polega na tym, że uchwały w sprawach, z którymi wiąże statut to quorum, mogą zapadać ważnie tylko przy obecności pewnej w statucie określonej ilości członków np. połowy.

Wymóg kwalifikowanej większości wiąże ustawa ze stanowieniem przez naczelny organ spółdzielni, jakim jest Walne Zgromadzenie, o sprawach wielkiej doniosłości dla interesów i bytu spółdzielni. I tak art. 40 ustawy o spółdzielniach stanowi, że uchwałę o odwołaniu członków Rady Nadzorczej przed terminem, do którego zostali wybrani, może powziąć Walne Zgromadzenie tylko większością 3/4 głosów oddanych. Według art. 72 ustawy zmianę statutu, dotyczącą celu spółdzielni lub przedmiotu przedsiębiorstwa, przedłużenia trwania spółdzielni poza czas pierwotnie oznaczony, podwyższenia udziału, podwyższenia obowiązkowych wpłat na udział lub przyspieszenia terminu tychże wpłat, ustanowienia lub podwyższenia odpowiedzialności dodatkowej oraz w spółdzielniach, mających na celu dostarczanie członkom mieszkań, zmianę przepisów statutu, dotyczących praw członka do mieszkania i zasad wpłaty i zwrotu wkładu budowlanego, uchwalić można tylko większością 3/4 głosów oddanych. W myśl art. 75 ustawy uchwała dotycząca rozwiązania spółdzielni wymaga większości 3/4 głosów oddanych na dwu kolejno po sobie następujących zgromadzeniach w odstępie co najmniej dwu tygodni.

Wymóg kwalifikowanej większości w wypadkach, o których wyżej mowa, stanowi „ius cogens", tj. normy bezwzględnie wiążące. Konsekwencją powyższego ujęcia ustawowego wymogu kwalifikowanej większości jest, że statut nie może — pod rygorem nieważności odnośnych przepisów statutu — obniżyć przewidzianej w ustawie kwalifikowanej większości, może natomiast statut podwyższyć ustawowy wymóg kwalifikowanej większości.

Z brzmienia naprowadzonych przepisów wynika, że stawiając wymóg kwalifikowanej większości jako normę bezwzględnie wiążącą, nie żąda ustawa w żadnym z omówionych wyżej wypadków kwalifikowanego quorum. Z całokształtu przepisów ustawy oraz z wynikającej z nich intencji ustawodawcy wynika jednak, że ustawodawca bynajmniej nie wykluczył możności przepisania przez statut wymogu kwalifikowanego quorum. Nie umieszczając w ustawie kwalifikowanego quorum dla ważności pewnych uchwał, ustawodawca kierował się względami praktycznymi.

Ustawowe zastrzeżenie pewnego quorum dla ważności uchwał jest niemożliwe, gdyż, jak praktyka wykazała, w spółdzielniach, liczących wielu członków, nawet nieznacznej ich części niepodobna nieraz zgromadzić; spółdzielnie takie przeto były skazane z góry na zupełną stagnację. Z tych powodów kwalifikowane quorum potraktował ustawodawca jako „ius dispositivum", tj. zezwolił na zastrzeżenie w statucie quorum zarówno dla wszystkich jak dla pewnego rodzaju uchwał. Np. statut może zawierać przepis, że w razie nieosiągnięcia pewnego quorum w pierwszym terminie, zgromadzenie będzie prawomocne w drugim terminie bez względu na ilość obecnych.

Opracowane przez Związek Rewizyjny statuty wzorowe nie przewidują dla ważności żadnych uchwał kwalifikowanego quorum. Walne Zgromadzenia spółdzielni, rządzących się statutami wzorowymi, mogą zatem powziąć każdą uchwałę bez względu na ilość obecnych. W tym stanie rzeczy zastrzegane w zawiadomieniach o Walnym Zgromadzeniu quorum dla ważności uchwał jest, o ile chodzi o spółdzielnie posiadające statuty wzorowe, całkowicie bezzasadne.

Dopłaty na pokrycie strat

Ustawa o spółdzielniach przewiduje dwojakiego rodzaju postępowanie w sprawie uzyskania przez spółdzielnię dopłat od członków na pokrycie ewentualnych strat. W jednym wypadku chodzi o pokrycie strat powstałych w czasie pełnej działalności spółdzielni, która chce i może drogą ściągnięcia jeszcze niewpłaconych udziałów oraz uchwalenia dopłat od członków powiększyć kapitały własne i spłacić natychmiast zobowiązania, względnie zagwarantować wierzycielom spółdzielni, zamykającej rok obrachunkowy ze stratami, bezpieczeństwo ich wierzytelności w przeciągu następnego okresu gospodarczego, zapowiadającego możliwości wyrównania strat i sanacji gospodarczej.

W drugim natomiast wypadku będzie chodziło o akcję zarządcy masy upadłościowej spółdzielni, której zarząd względnie likwidator (likwidatorzy) zmuszeni byli ogłosić stan niewypłacalności spółdzielni.

Zarządca masy upadłościowej spółdzielni jest przy sporządzaniu rachunków dopłat niezależny od uchwał i postanowień jakiegokolwiek organu spółdzielni, ponieważ rachunek dopłat przez niego sporządzony otrzymuje moc prawną tytułu egzekucyjnego przez specjalne postępowanie sądowe. Niemniej jednak, jeżeli przed popadnięciem spółdzielni w stan upadłości walne zgromadzenie członków spółdzielni uchwaliło dopłaty zgodnie z przepisami artykułu 58 ustęp 2 ustawy o spółdzielniach, zarządca masy upadłościowej winien uwzględnić uchwalone w powyższy sposób dopłaty, a mianowicie tą drogą, że dopłaty uchwalone przez walne zgromadzenie i rzeczywiście dokonane doliczy się do niedoboru ogólnego potrącając z kwot obciążających poszczególnych członków z tytułu rachunku dopłat, dopłaty już przez nich dokonane. W ten sposób formalnie akcja samej spółdzielni, podjęta celem pokrycia strat, zostaje zlikwidowana przez zarząd masy upadłościowej, przy czym jednak dawniejsze dopłaty członków poczynione w ramach odnośnej uchwały walnego zgromadzenia zostają im zaliczone. Jeżeli dopłaty uchwalone przez walne zgromadzenie na pokrycie strat nie zostały zrealizowane a spółdzielnia w międzyczasie popadła w stan upadłości, stają się one wierzytelnością masy upadłościowej.

Często zdarza się, że wielu członków podpisawszy deklarację i wpłaciwszy opłaty wstępne oraz ustaloną statutowo część udziału, nie utrzymuje ze spółdzielnią żadnego kontaktu, i będąc formalnie członkami, ani praw swoich ani obowiązków nie wykonuje. Stan taki, jak wynika z praktyki, trwa czasem całymi latami. Członkowie tacy nie biorą udziału w walnych zgromadzeniach i nie starają się nawet dowiedzieć, jakie uchwały zapadły na zgromadzeniach, na których nie byli obecni. Tego rodzaju lekceważenie, względnie nawet bez specjalnie złej woli danego członka trwająca bezczynność, może pociągnąć za sobą skutki niemiłe. Po latach bowiem członek „nieczynny" otrzymuje nagle nakaz zapłaty na sumę przypadających

Uchwały walnego zgromadzenia obowiązują wszystkich członków, jeżeli nabrały mocy prawnej zgodnie z przepisami art. 50 ustawy o spółdzielniach. W myśl tego artykułu uchwałę walnego zgromadzenia członek spółdzielni może zaskarżyć tylko z powodu niezgodności jej z prawem lub statutem, i to w terminie 6 tygodni od daty zgromadzenia. Właściwym do wniesienia skargi jest sąd okręgowy, w którego okręgu znajduje się siedziba spółdzielni. Prawo do wniesienia powództwa jest przez ustawę ograniczone: nieobecny na walnym zgromadzeniu członek może wnieść je tylko wtedy, gdy nie został wbrew prawu dopuszczony na zgromadzenie, a jeżeli o zgromadzeniu nie wiedział, tylko wtedy, gdy nie zostało ono zwołane zgodnie z przepisami statutu lub ustawy, lub gdy dana uchwała została powzięta, mimo iż nie znajdowała się na porządku obrad. Jeżeli uchwała walnego zgromadzenia została powzięta pod nieobecność danego członka nieprzepisową ilością głosów, członek ten nie może z tego powodu wnieść powództwa o unieważnienie uchwały. Innej natomiast drogi zaczepienia uchwał poza drogą sądową nie ma.

Każdy członek spółdzielni pamiętać winien o wyżej wymienionych przepisach dotyczących prawomocności uchwał walnych zgromadzeń, albowiem uchwała taka może nałożyć na członków obowiązek uiszczenia dopłat na pokrycie strat bilansowych w granicach przyjętej odpowiedzialności dodatkowej i w stosunku do ilości zadeklarowanych udziałów.

W razie późniejszego ogłoszenia upadłości uchwała taka podlega wykonaniu przez zarządcę masy upadłościowej.

Jak już wspomniano na wstępie, zarządca masy konkursowej sporządza po otwarciu konkursu rachunek dopłat, o ile się okaże, że majątek spółdzielni nie wystarcza na pokrycie tak niespornych jak i spornych roszczeń wierzycieli oraz przypuszczalnych kosztów postępowania upadłościowego. Obowiązek dopłat z uprawomocnionego rachunku dopłat pozostaje także tylko w granicach odpowiedzialności dodatkowej i w stosunku do ilości zadeklarowanych udziałów.

Poza wymienionymi rodzajami dopłat ustawa o spółdzielniach przewiduje jeszcze jeden rodzaj dopłat, wynikających z dodatkowego obrachunku. Taki dodatkowy obrachunek może sporządzić zarządca masy konkursowej spółdzielni wówczas, gdy majątek masy upadłościowej został już całkowicie spieniężony, uzyskana stąd suma wraz z sumą ściągniętych dopłat nie pokrywa jednak niedoboru, a zachodzi obawa, że zalegające jeszcze dopłaty bądź nie dadzą się wyegzekwować, bądź też nawet po wyegzekwowaniu nie starczyłyby na całkowite pokrycie niedoboru.

Ubezpieczenia od wypadków

Ze względu na zainteresowanie się spółdzielni w ostatnim okresie ubezpieczeniem od nieszczęśliwych wypadków (NW) podajemy poniżej bliższe dane dwóch rodzajów ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków, a to:

1. Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków pracowników spółdzielni
2. Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków kierowców i pasażerów samochodów spółdzielni

Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków pracowników spółdzielni

Na wstępie podamy, kto może być ubezpieczony od nieszczęśliwych wypadków?

Do ubezpieczenia przyjmuje się w zasadzie tylko osoby w wieku od 18-tu do 60-ciu lat. Dla osób w wieku powyżej 60 lat do 65-ciu można zawierać jedynie ubezpieczenie jednoroczne i to tylko wtedy, gdy osoby te są zupełnie zdrowe i krzepkie. Do ubezpieczenia nadają się w zasadzie tylko osoby umysłowo i cieleśnie zdrowe i normalnie zbudowane. O przyjęciu osób dotkniętych drobnymi wadami fizycznymi lub nieznacznym kalectwem rozstrzyga Dyrekcja Towarzystwa w każdym poszczególnym przypadku i ustala specjalne warunki mające znaleźć zastosowanie przy takim ubezpieczeniu. Osoby dotknięte kalectwem stałym, mogą być za zgodą Dyrekcji Towarzystwa przyjęte do ubezpieczenia za opłatą wyższej składki taryfowej a mianowicie:

a) pozbawieni jednej stopy lub nogi — o dwie klasy wyżej normalnego ryzyka zawodowego

b) pozbawieni jednej ręki, przedramienia, dotknięci głuchotą jednego ucha lub ślepotą jednego oka — o jedną klasę wyżej normalnego ryzyka zawodowego.

Ograniczenie zdolności władania odnośną częścią ciała lub odnośnym organem, wino być w polisie procentowo określone, w celu odpowiedniego ograniczenia zakresu odpowiedzialności Towarzystwa. O przyjęciu osób mających inne jeszcze wady lub osób, które poprzednio przechodziły poważne choroby, np. jedną z wyżej wymienionych, rozstrzyga Dyrekcja Towarzystwa w każdym poszczególnym wypadku.

Zakres ubezpieczenia i wysokość sum

Ubezpieczenie może się rozciągać na następujące trzy ewentualności:

a) na wypadek śmierci

b) na wypadek stałego kalectwa

c) na wypadek czasowej niezdolności do pracy

Ubezpieczenie zawierać można:

1. tylko na wypadek wymieniony pod b)
2. na wypadki a) i b) razem
3. na wypadki b) i c) razem
4. na wypadki a) i c) razem
5. na wypadki a) b) c) razem

Najczęściej ubezpiecza się tylko na wypadek śmierci i na wypadek stałego kalectwa razem, ponieważ wypadek czasowej niezdolności do pracy podwyższa koszty ubezpieczenia około 400%.

Nie przyjmuje się zatem ubezpieczenia tylko wyłącznie na wypadek śmierci lub wyłącznie na wypadek czasowej niezdolności do pracy.

Co do wysokości sum ubezpieczenia należy uwzględnić następujące uwagi:

A. Suma ubezpieczenia na wypadek śmierci nie może być wyższa, aniżeli suma ubezpieczenia na wypadek stałego kalectwa. W razie śmierci ubezpieczonego Towarzystwo Ubezpieczeń wypłaca najbliższej rodzinie pełną sumę ubezpieczenia. Natomiast w razie stałego kalectwa Towarzystwo Ubezpieczeń pomniejsza procentowo sumę ubezpieczenia w stosunku do rodzaju kalectwa, np. inny procent oblicza w razie złamania lewej ręki, inny procent odszkodowania w razie ciemnoty.

B. Sumy ubezpieczone powinny zawsze odpowiadać stosunkom majątkowym ubezpieczonego: szczególnie odszkodowanie dzienne z powodu czasowej niezdolności do pracy należy oznaczyć odpowiednio do dziennego zarobku ubezpieczonego i nie może ono wynosić więcej jak $^{1}/_{5}$ ‰ (promille) razem wziętych sum ubezpieczeniowych na wypadek śmierci i stałego kalectwa. Jeżeli np. suma ubezpieczenia wynosi zł 10.000 na wypadek śmierci i zł 20.000

na wypadek stałego kalectwa (zawsze podwójnie), to dzienne odszkodowanie może wynosić najwyżej 1/5000 część sumy zł 30 000 (20 000 + 10.000) czyli zł 6.—. Składki Towarzystwo Ubezpieczeń oblicza za przeciąg 1 roku. Przy ubezpieczeniach zawartych na przeciąg 10 lat Towarzystwo Ubezpieczeń udziela 10%-owej ulgi od składek taryfowych. Najkrótszy termin zawierania ubezpieczeń wynosi 1 rok.

Ubezpieczenie zbiorowe

Najkorzystniejszym rodzajem zawarcia ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków dla spółdzielni jest zawarcie ubezpieczenia zbiorowego. Ubezpieczenie powyższe zawiera się na podstawie jednego zbiorowego wniosku. Ubezpieczenia zbiorowe można zawierać:

1. Na podstawie normalnej taryfy w razie ubezpieczenia personelu kupieckiego i technicznego (patrz poniżej)

Taryfa normalna

Klasa ryzyka	Składka roczna za:		
	zł. 1.000 kapitału na wypadek śmierci	zł. 1.000 kapitału na wypadek stałego kalectwa	1 zł. dziennego odszkodowania na wypadek czasowej niezd. do pracy
	zł.	zł.	zł.
1	0.90	1.80	6.30
2	1.15	2.30	8.05
3	1.40	2.80	9.20
4	1.60	3.20	11.20
5	1.80	3.60	12.60
6	2.30	4.60	16.10
7	3.20	6.40	22.40
8	4.10	8.20	28.70

Przez klasę ryzyka rozumie się rodzaj wykonywanej pracy. Inne ryzyko ma inkasent na wsi, inne ryzyko inkasent w mieście. Kobiety opłacają stawkę wyższą.

2. Na podstawie taryfy zbiorowej (patrz poniżej).

Stawki poniżej podane obejmują pod „a" wypadki w zawodzie, pod „b", wypadki w zawodzie i w czasie drogi do pracy i z pracy oraz pod „c" wypadki w zawodzie, w drodze do pracy i z pracy oraz w życiu prywatnym, czyli t. zw. pełne ubezpieczenie w ramach ujętych ogólnymi warunkami ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków.

1. **Urzędnicy biurowi nie odbywający podróży służbowych**

a	b	c	
0.50	0.50	0.67	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek śmierci,
1.—	1.—	1.34	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek stałego kalectwa,
3.50	3.50	4.67	za każdego złotego dziennego odszkodowania na wypadek czasowej niezdolności do pracy.

2. **Urzędnicy wyjazdowi:**

a	b	c	
0.70	0.70	0.93	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek śmierci,
1.40	1.40	1.87	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek stałego kalectwa,
4.90	4.90	6.53	za każdego złotego dziennego odszkodowania na wypadek czasowej niezdolności do pracy.

3-a. **Inkasenci miejscowi, magazynierzy i sklepowi w wypadku zatrudniania ponad 3 osoby:**

a	b	c	
1.10	1.20	1.40	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek śmierci,
2.20	2.40	2.80	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek stałego kalectwa,
7.70	8.40	9.80	za każdego złotego dziennego odszkodowania na wypadek czasowej niezdolności do pracy.

3-b. **Magazynierzy i sklepowi w wypadku zatrudniania do 3-ch osób:**

a	b	c	
1.50	1.60	1.80	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek śmierci,
3.—	3.20	3.60	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek stałego kalectwa,
10.50	11.20	12.60	za każdego złotego dziennego odszkodowania na wypadek czasowej niezdolności do pracy.

4-a. **Inkasenci przenoszący gotówkę poza obrębem jednej miejscowości, pomocnicy handlowi i robotnicy w wypadku zatrudnienia ponad 3 osoby:**

a	b	c	
1.30	1.40	1.60	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek śmierci,
2.60	2.80	3.20	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek stałego kalectwa,
9.10	9.80	11.20	za każdego złotego dziennego odszkodowania na wypadek czasowej niezdolności do pracy.

4-b. **Pomocnicy handlowi i robotnicy w wypadku zatrudniania do 3 osób:**

a	b	c	
2.—	2.10	2.30	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek śmierci,
4.—	4.20	4.60	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek stałego kalectwa,
14.—	14.70	16.10	za każdego złotego dziennego odszkodowania na wypadek czasowej niezdolności do pracy.

5. **Woźnice:**

a	b	c	
3.70	3.90	4.10	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek śmierci,
7.60	7.80	8.20	za każdy 1000.— sumy ubezp. na wypadek stałego kalectwa,
26.60	27.30	28.70	za każdego złotego dziennego odszkodowania na wypadek czasowej niezdolności do pracy.

W razie zgłoszenia większej ilości osób udziela się następujących rabatów:

przy ubezpieczeniu osób wymienionych w pkt. 1 i 2

ponad 250 osób	5 %
„ 500 „	10 %
„ 1000 „	15 %

przy ubezpieczeniu osób wymienionych w pkt. 3—5:

4— 20 osób	10 %
21— 50 „	15 %
51—100 „	20 %
ponad 100 „	25 %

Przy ubezpieczeniach zawartych na lat 10 udziela się 10 %-wego ustępstwa.

Do składki obliczonej w/g powyższych stawek (z uwzględnieniem rabatów), dolicza się 3 % tytułem polisowego

i porta, nie mniej jednak niż zł. 3.— i nie więcej niż zł. 30.— za każdą polisę.

Prócz tego pobiera się 2,2 % opłaty stemplowej, licząc łącznie od składki netto i polisowego i porta.

Przy ubezpieczeniach zbiorowych udziela się następujących ulg:

1. Przy ubezpieczeniach określonych wyżej ad 1. t. j. zawieranych na podstawie normalnej taryfy jednostkowej (ubezpieczone muszą być najmniej 4 osoby)

a) za ograniczenie ubezpieczenia tylko do wypadków. mogących się zdarzyć w zawodzie redukuje się stawki taryfy:

o 0.30 zł. za każdy zł. 1000 sumy ubezpieczonej na wypadek śmierci;

o 0.60 zł. za każde zł. 1000 sumy ubezpieczeniowej na wypadek stałego kalectwa;

o 2.10 za każdego 1 zł. dziennego odszkodowania.

Jeżeli jednak prócz wypadków w zawodzie mają być objęte ubezpieczeniem także wypadki w drodze bezpośrednio do pracy i w drodze powrotnej, redukuje się stawki normalne tylko:

o 0.20 za każde zł. 1000 sumy ubezpieczonej na wypadek śmierci,

o 0.40 za każde zł. 1000 sumy ubezpieczonej na wypadek stałego kalectwa,

o 1.40 za każdego 1.— zł. dziennego odszkodowania;

b) dalsze ulgi od stawek zasadniczych wynoszą:

przy ubezpieczeniu	4— 20 osób	10 %
„ „	21— 50 „	15 %
„ „	51—100 „	20 %
„ „	ponad 100 „	25 %

Przy wszelkich ubezpieczeniach zbiorowych stosuje się ulgi za ilość osób tylko według rzeczywistej ilości osób ubezpieczonych, a nie według ilości członków danego związku w ogóle.

Jeżeli wskutek zwiększenia ilości osób ubezpieczonych przysługuje wyższa ulga, to znajduje ona od razu zastosowanie dla osób nowo wstępujących zaś dla osób już ubezpieczonych dopiero od najbliższego terminu płatności składki. Niższa ulga spowodowana zmniejszeniem się ilości osób ubezpieczonych znajduje również zastosowanie od najbliższego terminu płatności składki.

Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków kierowców i pasażerów samochodów spółdzielni

Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków kierowców i pasażerów samochodów zawiera się podobnie jak ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków pracowników a to na:

1. wypadek śmierci,
2. wypadek stałego kalectwa,
3. wypadek czasowej niezdolności do pracy.

Sumy ubezpieczenia muszą być podane proporcjonalnie jak przy ubezpieczeniach pracowników.

Taryfa na ubezpieczenie kierowców i pasażerów samochodów spółdzielni

Ubezpieczenie:	zł. 1000 na		zł. 1 dziennie odszk. w razie niezdolności do pracy
	wypadek śmierci	wypadek kalectwa	
Kierowcy zawod. sam. osob. i ciężar. oraz pomoc. kierowców . .	4.—	6.—	14.—
Kierowcy amatora . . .	2.50	2.50	7.50
Pasażera sam. osob. . .	2.—	2.—	6.—
Pasażera sam. ciężar. .	3.—	3.—	9.—
Ryczałtowo ubezp. pasażerów samoch. . .	2.50	2.50	7.50

Uwaga: Przy ryczałtowym ubezpieczeniu pasażerów od następstw nieszczęśliwych wypadków oznacza się sumy ubezpieczenia ryczałtowo na wszystkie miejsca. Do każdego ubezpieczenia (polisy) Towarzystwo Ubezpieczeń dolicza zł. 3.— opłaty manipulacyjnej oraz 2,2 % opłaty stemplowej.

Przykład 1:

Obliczenie za ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków kierowców oraz pasażerów w/g ilości miejsc:

1 kierowca zawodowy, przy sumach ubezpieczenia
10 000 na wypadek śmierci à 4 ‰ — zł. 40.—
20 000 na wypadek kalectwa à 6 ‰ — zł. 120.—
6.— na wypadek chwilowej niezdolności do pracy à 14 zł. — zł. 84.—
Zł. 244.— zł. 244.—

3 pasażerów przy sumach ubezpieczenia
10 000 na wypadek śmierci à 2 ‰ — zł. 20.—
20 000 na wypadek kalectwa à 2 ‰ — zł. 40.—
6.— na wypadek chwilowej niezdolności do pracy à 6 zł. — zł. 36.—
za 3 pasażerów Zł. 96.— zł. 288.—
Zł. 532.—
+ 3 % tyt. polisowego i porta . . . 15.96
+ 2,2 % opłaty stemplowej 20.55
Razem Zł. 568.51

Przykład 2:

Obliczenie za ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków kierowców oraz pasażerów według systemu ryczałtowego:

1 kierowca zawodowy przy sumach ubezpieczenia
10 000 na wypadek śmierci à 4 ‰ — zł. 40.—
20 000 na wypadek kalectwa à 6 ‰ — zł. 120.—
6.— zł. na wypadek chwilowej niezdolności do pracy à 14 zł. — zł. 84.—
Zł. 244.— zł. 244.—

Ogólne sumy ubezpieczenia dla wszystkich pasażerów:
30 000 na wypadek śmierci à 2 ‰ — zł. 60.—
60 000 na wypadek kalectwa à 2 ‰ — zł. 120.—
18 zł. na wypadek chwilowej niezdolności do pracy . . . . à 6.— zł. — zł. 108.—
zł. 288.— zł. 288.—
zł. 532.—
+ 3 % tyt. polisy i porta . . . . . zł. 15.96
+ 2,2 % opłaty stemplowej . . . . zł. 20.55
Razem . . zł. 569.51

Jak wynika z powyższych przykładów, składka za obliczenie ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków kierowców i pasażerów samochodu według systemu ryczałtowego jest ta sama jak według systemu ilości miejsc.

System jednak ryczałtowy jest prostszy i przejrzystszy.

Szczególne postanowienia:

1. Ubezpieczenie kierowcy zawodowego obejmuje tylko te wypadki, które ubezpieczonemu zdarzyć się mogą podczas wykonywania zawodu za wiedzą i wolą właściciela samochodu, w ścisłym związku z obsługą i używaniem samochodu. Ubezpieczenie bezimienne kierowcy odnosi się tylko do ściśle określonego samochodu. Ubezpieczenie imienne kierowcy może być zawarte bez określenia samochodu. Zarówno ubezpieczenie imienne jak i bezimienne

odnosi się tylko do zawodowego kierowcy, zatrudnionego przez ubezpieczającego.

Ubezpieczenie posiadacza samochodu obejmuje wypadki podczas osobistego kierowania. Odnosi się zaś nie tylko do posiadaczy samochodu w ścisłym znaczeniu, lecz w ogóle do kierowców amatorów i nie jest ograniczone do ściśle określonego samochodu. Ubezpieczenie musi być zawarte imiennie i nie może być zastosowane do osób prowadzących samochody zawodowo, np. właściciele dorożek, autobusów, samochodów do wynajęcia i t. p.

Przy ubezpieczeniu według systemu miejsc wyłączone jest z ubezpieczenia miejsce kierowcy. Ubezpieczenie obejmować musi wszystkie miejsca z wyjątkiem miejsca kierowcy. Przy ryczałtowym ubezpieczeniu pasażerów od następstw nieszczęśliwych wypadków oznacza się ogólną sumę ubezpieczenia ryczałtowo na wszystkie miejsca. Miejsce kierowcy może być objęte ubezpieczeniem za opłatą składki jak za posiadacza samochodu prywatnego względnie jak za kierowcę zawodowego według stawek wymienionych w taryfie. Jeżeli ubezpieczający posiada więcej samochodów używanych na zmianę, wówczas oblicza się pełną składkę za ubezpieczenie pasażerów od tylu wozów, ile jest równocześnie w użyciu, biorąc pod uwagę wozy taryfowane według najwyższej składki, a do dalszych stosując 50 %-ową ulgę. Analogiczny przepis stosuje się do związanego z samochodem ubezpieczenia bezimiennego kierowcy.

2. Zawieranie ubezpieczeń na krótszy termin, niż jeden rok, jest niedopuszczalny.

3. Dla określenia wysokości odszkodowania dla każdej poszczególnej osoby znajdującej się w chwili wypadku w samochodzie, dzieli się powyższe sumy przez ilość pasażerów, znajdujących się w samochodzie w chwili wypadku z tym ograniczeniem, że odszkodowanie za jedną osobę nie może przekraczać $^1/_3$ sumy ubezpieczenia przy pojazdach mających więcej aniżeli dwa miejsca siedzące, a $^1/_2$ sumy ubezpieczenia przy pojazdach 2-siedzeniowych.

Ulgi.

Przy ubezpieczeniu bezimiennym pasażerów większej ilości samochodów prywatnych równocześnie używanych, stosuje się w miarę ilości samochodów zgłoszonych w danym Towarzystwie Ubezpieczeń następujące ulgi:

przy	ubezpieczeniu	5	samochodów	5 %	od składki
„	„	6—10	„	10 %	„
„	„	11—15	„	12,5 %	„
„	„	16—20	„	15 %	„
„	„	21—30	„	20 %	„
„	„	ponad 30	„	25 %	„

Przy ubezpieczeniu kierowców rabat przysługuje od tej ilości ubezpieczonych, za których opłaca się składkę.

Zgłoszenia ubezpieczeń podanych powyżej Spółdzielnie mogą zgłaszać Okręgowym Związkom lub bezpośrednio Centrali pisemnie na specjalnych wnioskach (wniosków dostarcza Centrala lub poszczególne Okręgowe Związki).

Wnioski prosimy wypełniać dokładnie i przejrzyście, aby zapobiec nieporozumieniom. Wniosek dokładnie wypełniony przyspiesza bieg sprawy, co leży w interesie każdej Spółdzielni.

Sprawozdania spółdzielni rolniczo-handlowych

Wydział Spółdzielczości i Kredytu Wydziału Głównego Wyżywienia i Rolnictwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa wydał do Komisarzy Powiatowych i Rejonowych Spółdzielni Rolniczo-Handlowych okólnik dotyczący raportów i sprawozdań.

W myśl tego okólnika, w ramach dążeń do odciążenia spółdzielni rolniczo-handlowych od składania raportów i sprawozdań różnego rodzaju w rozmaitych władzach nadzorczych odpadają, począwszy od chwili obecnej, następujące sprawozdania:

1. osobne sprawozdania o obrocie (Umsatzmeldung), które powiatowe spółdzielnie rolniczo-handlowe były obowiązane składać co miesiąc,

2. Sprawozdanie okresowe (Zwischenbericht), które powiatowe i rejonowe spółdzielnie rolniczo-handlowe były obowiązane przesyłać co 2 miesiące do Wydziału Spółdzielczości i Kredytu jak również do Centrali oraz do odnośnych Oddziałów Okręgowych Centralnego Urzędu Rolniczego.

Zarządzenie odnośnie do sprawozdania międzyokresowego wydano w porozumieniu z Centralą Centralnego Urzędu Rolniczego.

Na miejsce odpadających sprawozdań wszystkie powiatowe i rejonowe spółdzielnie rolniczo-handlowe będą przesyłały Wydziałowi Spółdzielczości i Kredytu w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa oraz głównemu referentowi dla kredytu i spółdzielczości w Wydziale Wyżywienia i Rolnictwa przy Gubernatorze Dystryktu po jednym egzemplarzu sprawozdania miesięcznego wraz z bilansem surowym — w języku niemieckim. Sprawozdanie to ma być przesyłane co miesiąc punktualnie do dnia 10-go każdego miesiąca.

Na powyższe zarządzenie zwraca się uwagę spółdzielni rolniczo-handlowych.

Spółdzielnia mleczarska w Tymbarku

W poprzednim numerze „Spółdzielcy“ pisaliśmy o rozwoju Podhalańskiej Spółdzielni Owocarsko-Warzywniczej w Tymbarku koło Łimanowej, która kończy obecnie nowy obszerny gmach fabryczny. Przy tej okazji wspomnieliśmy, że pierwsze plany założenia spółdzielni owocarskiej oraz pierwsze próby recept i eksperymenty laboratoryjne przetwórstwa owocowego odbywały się właśnie w tamtejszej spółdzielni mleczarskiej.

Spółdzielnia ta obecnie działająca pod firmą Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Tymbarku z odp. udz. założona została w roku 1927 z inicjatywy miejscowych gospodarzy i do dziś dnia tak pod względem techniczno-fachowym jak i organizacyjnym pozostaje pod kierownictwem elementu miejscowego, który nie tylko przeprowadził przedsiębiorstwo przez początkowe fazy produkcji prowadzonej przy pomocy napędu ręcznego, lecz rozwinął je do imponujących, jak na stosunki tamtejsze, rozmiarów dużej fabryki przetworów mlecznych.

Tak jak spółdzielnia owocarska tak i mleczarska dokonała inwestycyj budowlanych; posiada już od stycznia 1938 r. napęd mechaniczny i ostatnio kończy swe pomieszczenia fabryczne, chłodnie i magazyny, których budowę rozpoczęto jeszcze w roku 1939. W roku bieżącym założono instalację świetlną, która zasilana będzie prądem dostarczonym z owocarni.

Również od roku 1938 rozpoczęto produkcję serów, pierwotnie ementalskich i trapistów, a krótko przed wojną wyrabiać zaczęto sery edamskie.

Przerób mleka waha się od 6—8 tysięcy litrów dziennie. Roczna produkcja przetworów mlecznych w kilogramach przedstawia się następująco:

sery i masło	1939	1941
sery ementalskie	8 000	49 000
sery trapistów	6 000	5 500
masło	30 000	28 000

Z powyższego zestawienia wynika, że mleczarnia nastawiła się przede wszystkim na wyrób serów ementalskich, których produkuje się tygodniowo przeciętnie 1000 kg.

Uderza zmniejszona produkcja masła, co jednak przypisać należy nie zdolności produkcyjnej mleczarni lecz gorszym warunkom gospodarki hodowlanej.

Wyniki powyższe mleczarnia osiąga zatrudniając 14 pracowników, którą to liczbą objęci są również pracownicy techniczni.

SPÓŁDZIELNIE SPOŻYWCÓW

Zakaz produkcji wyrobów papierowych

Z dniem 1 grudnia b. r. weszło w życie zarządzenie Urzędu Gospodarowania papierem i towarami różnego rodzaju w Generalnym Gubernatorstwie o drukach i przeróbce papieru. W myśl tego zarządzenia wytwarzanie druków i wyrobów z papieru wymaga zezwolenia Urzędu Gospodarowania Papierem i Towarami Różnego Rodzaju. Firmy i osoby przerabiające papier winni na wszystkich wyrobach i drukach umieszczać nazwę swojej firmy, znak firmowy lub numer rozpoznawczy.

Dostarczanie papieru i tektury zakładom drukarskim i przetwórczym może następować tylko przez hurtowników za przedłożeniem zezwolenia Urzędu Gospodarowania.

Zarządzenie przewiduje wyjątki, na które w specjalnych warunkach zezwala Urząd Gospodarowania. Jeżeli przydział papieru nastąpił w drodze wyjątku, papier ten może być przerabiany i drukowany bez specjalnego zezwolenia.

Do zarządzenia dołączony jest wykaz (Dz. Rozporządzeń Nr. 99 str. 689) wyrobów z papieru, celulozy, miazgi drzewnej, kartonu lub tektury, których nie wolno wyrabiać. Wykaz obejmuje kilkaset pozycji.

Powszechny spis zwierząt

Zarządzenie o wykonaniu powszechnego spisu zwierząt w dniu 3 grudnia 1942 wydane w dniu 26 października 1942 r. jest ogłoszone w N-rze 97 Dziennika Rozp. GG. z dnia 10. XI. 1942. Przewiduje ono na całym obszarze GG powszechny spis zwierząt w dniu 3. XII. 1942. Pod zarządzenie to podpadają konie, muły, osłomuły, oraz osły, świnie, owce, kozy, króliki domowe, drób, kaczki, kaczory, kaczęta, kury, koguty, kurczęta, gęsi, gęsiory, gęsięta, indyki i pantarki, indyczki i pantarki-kury oraz ich pisklęta) oraz ule (pszczoły-roje w skrzyniach pszczoły-roje w koszach).

Ceny za drewno do generatorów

Zarządzenie w sprawie nowego ustalenia cen maksymalnych za drewno do napędu generatorów na gaz drzewny (drewno napędowe) z dnia 6. XI. 1942. — ogłoszone w N-rze 100 Dz. R. GG. z dnia 19. XI. 42 ustanawia ceny maksymalne za drewno do napędu generatorów na gaz drzewny normalnej jakości, zawierające nie więcej, aniżeli 25% wilgoci. Ceny te zostały ustalone za każde $^{1}/_{20}$ m^3 przy natychmiastowej zapłacie loco stacja rozdzielcza w następującej wysokości:

1. dla miast Krakowa, Lwowa i Warszawy . 3,40 zł.
2. a) dla okręgu warszawskiego bez miasta Warszawy
   b) dla okręgu Radom
   c) dla starostw powiatowych Dębica, Jarosław, Kraków-powiat, Lwów-powiat, Miechów, Przemyśl, Rzeszów i Tarnów
   d) dla miast Lublina i Tarnopola . . . 2,90 zł.
3. dla wszystkich pozostałych obszarów GG . 2,50 zł.

Przy sprzedaży drewna napędowego należy obliczać na podstawie skrupulatnych kalkulacji możliwie najniższe ceny. Wymienionych powyżej cen maksymalnych wolno żądać tylko przy szczególnie niedogodnych warunkach produkcji i transportu.

Dopuszczalną według powyższych postanowień cenę sprzedaży należy obniżyć przy równoczesnym oddaniu 10 m^3 jednemu kupującemu o 5 %, przy oddaniu zaś co najmniej 5 m^3 jednemu kupującemu — o 2,5%.

Przy sprzedaży drewna napędowego gorszej jakości, w szczególności o wyższej, aniżeli 25% zawartości wilgoci, należy w sposób powyższy kalkulowane ceny odpowiednio obniżyć.

Sprzedaż drewna napędowego na wagę jest niedopuszczalna.

Każda stacja rozdzielcza winna posiadać przygotowane miary objętościowe o pojemności $^{1}/_{20}$ m^3 lub jego wielokrotnej. Na miarach objętościowych pojemność musi być wyraźnie podana trwałym pismem. Celem całkowitego napełnienia miary należy ją po napełnieniu drewnem napędowym trzykrotnie silnie potrząsnąć i odpowiednio dopełnić.

Każda stacja rozdzielcza winna umieścić na widocznym miejscu wywieszkę o wyraźnym piśmie wielkości co najmniej 10 cm z dopuszczalną ceną sprzedaży za $^{1}/_{20}$ m^3 i treścią omawianego zarządzenia.

Obwody dworskie sił zbrojnych

Rozporządzenie o tworzeniu Obwodów dworskich Sił Zbrojnych i Waffen-SS w GG — z dnia 24. X. 1942, ogłoszone w N-rze 97 Dziennika Rozporządzeń GG z dnia 10 li-

stopada 1942 przewiduje wyłączenie gmin i części gmin z obszaru samorządowego, o ile na obszarze tych gmin znajdują się urządzenia Sił Zbrojnych i uznanie ich za obwody dworskie.

Na obwodzie dworskim właściciel dóbr wykonuje publiczne zadania samorządu komunalnego i czuwa nad spełnieniem wszelkich zleceń państwowych, przekazanych gminom. Obwód dworski jest samoistnym obwodem policji miejscowej. Właściciela dóbr zastępuje w sprawach, związanych z zarządem obwodu dworskiego naczelnik dóbr. Naczelnikiem dóbr jest w wojsku naczelnik zarządu garnizonu, w lotnictwie — kierownik grupy Administracji, przy miejscowej placówce służbowej, w Waffen SS- dowódca służby administracyjnej.

Rząd Generalnego Gubernatorstwa jest upoważniony do wydawania wiążących wytycznych do powyższego rozporządzenia, które weszło w życie z dniem 24 października 1942 r.

Spółdzielczość w świecie

Spółdzielnie kredytowe w Holandii

Holenderskie spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe-Coöperatieve Boerenleenbanken — zawdzięczają swoje powstanie okoliczności, że gospodarka rolnicza cierpiała zawsze na niedostateczne możliwości uzyskiwania kredytów, stając się przez to często bezwolną ofiarą lichwiarzy miejskich, którzy zaliczkowali kontrakty kupna zboża na pniu i przeprowadzali szereg innych spekulacyj rujnujących poszczególnych rolników. Banki w miastach zaś nie rozporządzały dostateczną znajomością stosunków na wsi i nie były chętne do podejmowania ryzyka związanego z udzielaniem kredytu właścicielom mało- i średniorolnych gospodarstw wiejskich. Ponieważ rolnictwu zależało przede wszystkim na kredytach krótkoterminowych, pożyczki pod zastaw nieruchomości nie mogły dać pożądanego rozwiązania. W tej sytuacji poczęto szukać wyjścia na podstawach samopomocy finansowej, która znalazła wyraz w zorganizowaniu w roku 1896 kilku „Coöperatieve Boerenleenbanken" (Spółdzielniach Banków Kredytowych) w prowincji północnego Brabantu. W ślad za pierwszymi bankami zorganizowano dalsze we wszystkich prowincjach kraju. Zagadnienie kredytu nie zostało jednak rozwiązane przez założenie instytucyj bankowych, w jednych bowiem bankach wkłady przewyższały zapotrzebowanie na kredyty, w innych znowu przeciwnie zapotrzebowanie na kredyt nie mogło zostać zaspokojone ze środków, którymi rozporządzał bank miejscowy. Stąd wyłoniła się konieczność utworzenia centrali finansowej dla wyrównania stosunków. W roku 1898 powstały trzy centrale a mianowicie: Coöperatieve Centrale Raiffeisenbank w Utrechcie, Coöperatieve Centrale Boerenleenbank w Eidhoven i Coöperatieve Centrale Boerenleenbank w Alkmarze. Do Centrali w Alkmarze nie przystąpiła dostateczna ilość spółdzielczych kas rolniczych, tak że nie mogła ona ostać się przez dłuższy czas i musiała w roku 1921 ulec rozwiązaniu, a członkowie jej częściowo zostali przydzieleni do centrali w Utrechcie a częściowo do centrali w Eidhoven.

W ten sposób zorganizowany kredyt spółdzielczy drobnego rolnictwa nie tylko ostał się przez szereg dziesiątków lat, spełniając wszystkie pokładane w nim nadzieje, lecz spółdzielnie kredytowe były w stanie udzielać rolnikom kredytu, którego oprocentowanie tylko w niezmiernie rzadkich okresach przewyższało $4^1/_4$%. Poza tym żaden bank spółdzielczy, należący do wymienionych centrali finansowych, nie znalazł się nigdy w jakichkolwiek trudnościach finansowych. Wręcz przeciwnie, centrale spółdzielcze w wielu wypadkach przez pomoc finansową dawały podstawy powstawania całego szeregu organizacyj gospodarczo-rolniczych, jak hipoteczne banki rolne, kasy oszczędnościowo-rolniczę, spółdzielnie zakupu sprzętu i maszyn rolniczych oraz nawozów sztucznych, spółdzielnie zakupu nieruchomości licytowanych dla potrzeb rolnych itp.

W końcu roku 1941 do centrali w Utrechcie należało 730, do centrali w Eidhoven 569 banków spółdzielczych oszczędnościowo-pożyczkowych (suma bilansowa pierwszej centrali była o 100% wyższa od sumy bilansowej centrali w Eidhoven). W ten sposób obrót kredytu rolnego w większej części został ujęty przez organizację spółdzielczą. Banki należące do central poddawane są ścisłej kontroli a centrale poza tym zapewniają swoim członkom opiekę prawną i administracyjną. Zdolność kredytowa banków rolnych zagwarantowana jest nieograniczoną odpowiedzialnością członków. Odpowiedzialność natomiast banków wobec centrali uregulowana jest za pomocą akcyj, które banki są zobowiązane wykupić i to w odpowiednim stosunku do sumy bilansowej i zadłużenia w centrali. Na akcje te, które są niezbywalne i które centrala przyjmuje z powrotem tylko pod pewnymi ściśle określonymi warunkami, wpłaca się do centrali 10 % ich wartości nominalnej w gotówce. Ponadto członkowie central ponoszą w razie popadnięcia central w trudności finansowe dodatkową odpowiedzialność, która wynosi w centrali utrechckiej dwukrotną a w centrali eidhoveńskiej jednokrotną sumę udziałów. Gdyby jeden lub kilka banków nie było w stanie uiścić dopłat wynikających z odpowiedzialności dodatkowej i ewentualnych niewpłaconych udziałów, reszta banków ponosi odpowiedzialność solidarną. W jednej z centrali udziały się oprocentowane stałą stopą 4%, w drugiej wypłaca się dywidendę kumulatywną w wysokości 6%. Zyski pozostałe po oprocentowaniu udziałów względnie po wypłaceniu dywidendy przechodzą prawie całkowicie do rezerw.

W taki sposób udało się rolnikom holenderskim stworzyć własnymi siłami nienagannie działający aparat kredytowy. Zarząd i administracja wykonywane są w zasadzie honorowo.

Ogólna suma kredytów udzielonych przez chłopskie banki pożyczkowe przewyższa znacznie sumę kredytów udzielanych przez cztery wielkie banki holenderskie. Również przed wojną spółdzielnie kredytowo-rolnicze przyznały w rocznym stosunku zaliczki i kredyty w sumie ponad 400 milionów guldenów, której to sumy nie osiągały wielkie banki. Ogólna suma wkładów w obu centralach finansowych wynosiła na koniec zeszłego roku 481 milionów guldenów. Dla porównania z tymi wynikami podajemy, że holenderska pocztowa kasa oszczędności wykazała za ten sam czasokres 480 milionów a prywatne kasy oszczędnościowe razem 435 milionów guldenów.

Bulgaria

Liczba sił zatrudnionych w spółdzielczości. Wskaźnikiem tego, jak dalece Bułgaria jest „krajem spółdzielczym", jest statystyka osób zatrudnio-

nych na stałe w spółdzielczości. W ostatnim roku, według Tygodniowego Przeglądu Bułgarskiego Nr 112, zatrudnionych było w spółdzielczości ogółem 28 662 osób. Z tego na spółdzielnie kredytowe przypada 12 351, na spółdzielnie wytwórcze 11 661, na centrale spółdzielcze 2396, na spółdzielnie handlowe 1856, na spółdzielnie ubezpieczeniowe 263 oraz 135 na spółdzielnie budowlane, zdrowia itp. Ze względu na ciągły rozwój spółdzielczości oczekiwać należy, że liczba osób zatrudnionych w spółdzielczości będzie się również w odpowiednim stosunku powiększała.

Skład członków w spółdzielniach kredytowo-rolniczych. Wśród ogółu członków bułgarskich spółdzielni rolniczo-kredytowych jest 80% rolników, 12% rzemieślników, 3,5% urzędników państwowych i samorządowych, oraz 2% robotników. Reszta przypada na kupców, nauczycieli i innych pracowników umysłowych.

Skup kontyngentowy zboża i mleka przez spółdzielnie. Wartość zebranego przez spółdzielnie rolnicze zboża przy skupach kontyngentowych wynosiła w Bułgarii w roku 1940 706 milionów, a w roku 1941 1095 milionów lewów. Różnica ilości zebranego zboża wynosiła 40 milionów kg na korzyść roku 1941, mimo że żniwa w tym roku wypadły o wiele gorzej.

Bułgarskie przetwórstwo mleczne znajduje się w 60%-tach w rękach Ogólnego Związku Bułgarskich Spółdzielni Rolniczych. W bieżącym roku spodziewane jest osiągnięcie 70—75% przetwórczości mleka. Mimo wielkich trudności spowodowanych warunkami wojennymi, a trudności te są według twierdzeń prezesa wymienionego Związku, profesora Grosju Dikowa, większe w handlu i przemyśle spółdzielczym aniżeli prywatnym, spółdzielnie rolnicze dostarczyły ludności wiejskiej towarów wartości 1,5 miliarda lewów. Spółdzielnie rolnicze mają wszelkie dane do ujęcia całego handlu krajowego przez sieć swoich 17 związków okręgowych i 1700 placówek wiejskich.

— — —

Ostatnie sprawozdanie z działalności Bułgarskiego Banku Rolniczo-Spółdzielczego obejmuje porównanie wyników z roku 1926 z wynikami z roku 1941. W ciągu tych piętnastu lat liczba oddziałów doszło do 143 (96), liczba członków do 6392 (1320), suma bilansowa wzrosła do 17,06 (4,61) a suma obrotów do 197,02 (19,36) miliardów lewów. W banku koncentruje się więcej aniżeli połowa wszystkich wkładów oszczędnościowych narodu bułgarskiego. W samym oddziale banku w Sofii wkłady oszczędnościowe wzrosły w pierwszej połowie roku 1942 o 3244 milionów lewów. Również na terenie ubezpieczeń wzajemnych bank odgrywa dominującą rolę.

— — —

W Sofii odbyło się posiedzenie Bułgarsko-Węgierskiego Wydziału Spółdzielczego. Delegaci obu stron składali sprawozdania z działalności spółdzielni na swoim terenie, podkreślając możliwości dalszego rozwoju wymiany towarowej między obu krajami. Prof. Dr. Kuncz wygłosił na posiedzeniu referat na temat ujednolicenia bułgarskiego i węgierskiego ustawodawstwa spółdzielczego. Prezydentem Wydziału został wybrany hrabia Juliusz Somssich, wiceprezydentem Christo Ganew. Obecny na posiedzeniu szef gabinetu króla, poseł Pomenow oświadczył w imieniu króla Borysa, że ten gorąco popiera usiłowania i zamiary spółdzielni węgierskich i bułgarskich.

Centrala spółdzielcza dla terenów wschodnich

Celem uaktywnienia sieci spółdzielczej na terenie zajętych obszarów wschodnich w dziedzinie kontyngentowego skupu drobiu, jaj i miodu została w Berlinie utworzona „Spółdzielcza Centrala Rzeszy dla Terenów Wschodnich" (Genossenschaftliche Reichszentrale für die Ostgebiete GmbH), która zrzesza wszystkie centrale jajczarskie. Inicjatywa do utworzenia powyższej instytucji została dana na niedawno odbytym zjeździe Związku Głównego Niemieckiej Gospodarki Jajczarskiej, na którym domagano się szczególnie udziału organizacji spółdzielczych w eksploatacji terenów wschodnich w dziedzinie gospodarki wyżywienia dla ogólnych interesów aprowizacyjnych. Przy zakładaniu centrali spółdzielczej wzięły udział wszystkie centrale jajczarskie oraz wszystkie czynne w tej dziedzinie przedsiębiorstwa przetwórcze. Przedmiotem działalności centrali jest przejęcie zarządu i kierownictwa przedsiębiorstw gospodarki wyżywienia, szczególnie zaś przedsiębiorstw handlu i przemysłu jajczarskiego, drobiarskiego i miodu na terenie zajętych obszarów wschodnich na własny lub cudzy rachunek oraz przejęcie wszelkich związanych z tym interesów. Instytucja może zakładać oddziały w kraju i zagranicą, zakładać własne przedsiębiorstwa przetwórcze, względnie przystępować jako wspólnik do innych firm.

Słowacja

Liczba spółdzielni kredytowo-rolniczych w Słowacji wzrosła ze stanu zeszłorocznego 660 na 706 placówek. Również liczba członków wzrosła ze 145 380 na 151 511 osób. Rozwój spółdzielczości kredytowo-rolniczej daje się zaobserwować szczególnie we wschodniej części kraju, gdzie w pierwszych sześciu miesiącach roku założono 20 nowych kredytówek.

Szwajcaria

Związek Spółdzielni Rolniczych kantona St. Gallen zakupił nieruchomości wielkiej hurtowni centralnej warzyw. Centrala ta ma zgodnie z życzeniem władz i przy pomocy środków państwowych, ulec dalszej rozbudowie.

Alzacja

Na zjeździe alzackim spółdzielni rolniczych odbytym w Straßburgu w dniu 27 listopada br. zdano sprawę z działalności i wyników rolniczych organizacyj samopomocowych, przy czym specjalnie uwzględniono wyniki działalności w ramach regulacji rynku i gospodarki wyżywienia.

W 831 spółdzielniach rolniczych Alzacji liczących razem 125 tysięcy członków znacznie powiększyły się obroty pieniężne oraz obroty towarowe w dziedzinie skontyngentowanych produktów rolnych i artykułów dla rolników. Korzystny rozwój instytucyj oszczędnościowych wskazuje na wzrost zaufania do miejscowych drobnych spółdzielni kredytowych, które niosą wszechstronną pomoc gospodarstwu rolnemu. Związek rewizyjny spółdzielni rolniczych stara się coraz bardziej zagęszczać sieć drobnych spółdzielni wiejskich i prowadzi akcję szkolenia zarządów i pracowników spółdzielni w dziedzinie nowych zadań.

Cały obrót pieniężny znajduje się w rękach Alzackiego Krajowego Banku Spółdzielczego. Centralna Spółdzielnia Rolnicza w Straßburgu znowu zaopatruje wszystkie spółdzielnie rolnicze w artykuły potrzebne w gospodarstwie oraz koncentruje akcję skupu i ujęcia produktów rolnych. Centralna Spółdzielnia posiada 43 składy rozrzucone po całym kraju. Sprawozdania podkreślają stały rozwój spółdzielczości alzackiej oraz fakt, że spełniają one w pełni nałożone na nie zadania w dziedzinie wyżywienia kraju.

Francja

We Francji naliczono ostatnio ponad 500 zakładów przetwórstwa mlecznego znajdujących się w rękach spółdzielni.

Obwieszczenia Urzędowe

Sprzedaż węgla przez powiatowe spółdzielnie

Centralny Urząd Rolniczy przyjął przy wprowadzeniu Spółdzielni jako kupców węglowych, za podstawę następujące wytyczne.

Kupiec węglowy z drugiej ręki otrzymuje zezwolenie na sprzedaż węgla w zakładzie strefowym na określony obszar. Do tego należy wagonowe zaopatrzenie spożywców hurtowych i zaopatrzenie kupców węglowych z trzeciej ręki (kupcy placowi). W każdym powiecie powiatowa Spółdzielnia handlowa jest dopuszczona jako kupiec z drugiej ręki. Może ona tedy prowadzić zakład strefowy w całym powiecie, atoli sprzedaż z placu jedynie w siedzibie powiatowej Spółdzielni handlowej, lecz nie w filiach.

O ile istnieje konieczność prowadzenia zakładu placowego w siedzibie filii, możliwe to jest jedynie wówczas, gdy odnośną filię dopuszcza się jako kupca węglowego z trzeciej ręki. Filia ta, oczywiście, może natenczas prowadzić zakład strefowy w ramach wagonowego zaopatrzenia rolniczych spożywców hurtowych. Czy centrala powiatowej Spółdzielni handlowej sama prowadzi ten zakład strefowy, czy też powierza jego prowadzenie filii, to jest jej sprawa.

Powyższe uregulowanie dotyczy zarówno odcinka spółdzielczego, jak i kupieckiego. Jeśli tedy kupiec węglowy utrzymuje filie, to te filie mogą prowadzić sprzedaż z placu jedynie wówczas, jeżeli na to posiadają zezwolenie handlowe. W każdym razie to zezwolenie handlowe stoi o jeden stopień niżej, aniżeli zezwolenie handlowe dla Centrali.

Jak wyżej wspomniano, w każdym powiecie wprowadzono powiatową Spółdzielnię handlową, jako kupca z drugiej ręki. W przecięciu znajduje się ponadto w każdym powiecie 5 spółdzielczych kupców węglowych z trzeciej ręki, którzy są albo filiami powiatowej Spółdzielni handlowej, albo też samoistnymi rejonowymi i lokalnymi Spółdzielniami. Kwestia potrzeby w każdym razie jest wyjaśniona i uzasadniona we wniosku o dopuszczenie.

Zaznaczamy, iż te same zasady postępowania stosuje się również w Rzeszy.

Sprawozdanie spółdzielni kredytowych

Zarządzeniem Związku Rewizyjnego Spółdzielni w G. G. obowiązane są spółdzielnie kredytowe do przesyłania z początkiem każdego kwartału swojemu Okręgowemu Związkowi sprawozdania o stanie pożyczek, wkładów i rachunków bieżących (Gliederung) na koniec ubiegłego kwartału. Niezależnie od tego 118 spółdzielni większych winno przesyłać takie sprawozdania co miesiąc bezpośrednio do Centrali Związku.

W związku z tym jest rzeczą bardzo ważną pamiętać, aby odnośne sprawozdania były wysyłane punktualnie, tzn. najpóźniej 3-go następnego miesiąca.

Ubezpieczenie od rabunku

Ostatnio dokonane rabunki mienia spółdzielni zwróciły uwagę na niewystarczające zabezpieczenie mienia szeregu spółdzielni od tego rodzaju wypadków. Niejednokrotnie spółdzielnia ma gotówkę w kasie ogniotrwałej oraz towary w magazynie ubezpieczone od kradzieży z włamaniem, nie ubezpieczyła natomiast tych rzeczy od rabunku. Dzieje się to dlatego, ponieważ spółdzielnia nie zawsze zdaje sobie sprawę, że ubezpieczenie od kradzieży a ubezpieczenie od rabunku, to dwa zupełnie odrębne ubezpieczenia, z których tytułu płaci się osobne składki. Należy o tym pamiętać, jeżeli nie chce się narazić spółdzielni na niepowetowane straty.

Jednorazowe odpisy amortyzacyjne

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 2 stycznia 1939 ustalił wykaz przedmiotów, które mogą być jednorazowo odpisane w całości, co znajduje swoje odbicie w przeprowadzeniu odpowiednich odliczeń od ogólnego dochodu, stanowiącego podstawę wymiaru podatku dochodowego.

Ponieważ ostatnio zdarzyło się, że w stosunku do jednej ze spółdzielni miejscowy Urząd skarbowy nie uwzględnił odpisów dokonanych w myśl powyższego okólnika, zajął się tą sprawą Związek Rewizyjny Spółdzielni. Jeżeliby tego rodzaju wypadki miały miejsce również gdzieindziej, należy o tym donieść Związkowi.

Blankiety wekslowe

Biorąc pod uwagę nierzadkie wypadki składania przez członków spółdzielni kredytowych przy zaciąganiu pożyczki niewłaściwych blankietów wekslowych, i to z uwagi na składanie przeważnie wyżej ostemplowanych blankietów, niż tego wymagają przepisy prawne, przypominamy, że zgodnie z rozporządzeniem o obniżeniu opłat stemplowych od weksli z dn. 29 stycznia br. opłaty te wynoszą:

a) 20 groszy przy sumie wekslowej do zł 200,

b) 10 groszy od każdych dalszych pełnych lub zaczętych 100 złotych sumy wekslowej.

Przewóz materiałów budowlanych koleją

Według zarządzenia plenipotenta pełnomocnika generalnego dla regulowania gospodarki budowlanej dla terenu Generalnego Gubernatorstwa wymaga przewóz materiałów budowlanych na drodze kolejowej specjalnych zezwoleń i to od dnia 1 listopada 1942 r. począwszy.

Postępowanie w tym względzie przewiduje następujące szczegóły:

1. Celem zapewnienia przestrzeni ładownej wagonów kolejowych dla celów gospodarki budowlanej w Generalnym Gubernatorstwie zostaną wprowadzone w porozumieniu z Generalną Dyrekcją Kolei Wschodniej zaświadczenia „GB-Bau", które w formie swojej odpowiadają podobnym zaświadczeniom zaprowadzonym na terenie Rzeszy Niemieckiej. Zaświadczenia te zawierają nadruk „GB-Bau" z dodatkiem „Gedob", numer bieżący, formułę zatwierdzającą oraz określenie czasu ważności.

2. Zaświadczenia „GB-Bau" będą wydawane tylko na całe ładunki wagonowe, a mianowicie na ładunki wszelkiego

rodzaju materiałów budowlanych w jak najszerszym znaczeniu tego słowa, jak również artykułów potrzebnych przy budowie, sprzętu budowlanego, urządzeń placów budowlanych oraz wszelkich surowców i materiałów pomocniczych, potrzebnych do całkowitego wykończenia zewnętrznego i wewnętrznego budowli budowanych i wykończanych na podstawie zezwolenia.

Pomieszczenia mieszkalne dla robotników budowlanych, oraz urządzenia służące dla celów zaopatrzenia tych robotników mogą również być przewożone na podstawie zaświadczeń „GB-Bau".

3. O ile gospodarka budowlana będzie miała do dyspozycji dostateczną ilość wagonów towarowych, będzie się udzielało zezwoleń także na przewóz materiałów budowlanych itp. na konieczne prace konserwacyjne i adaptacyjne.

4. Podania o zezwolenie na załadowanie należy po wypełnieniu odpowiednich formularzy i za załączeniem wypełnionych listów przewozowych oraz zezwoleń budowlanych składać do plenipotenta pełnomocnika generalnego dla regulowania gospodarki budowlanej dla terenu Generalnego Gubernatorstwa w Krakowie (Der Gebietsbeauftragte für das Generalgouvernement des Generalbevollmächtigten der Bauwirtschaft, Krakau, Invalidenplatz 4). Formularze otrzymać można w drukarni Zemanek, Kraków (Krakau, Glatzerstr. 3).

Składający podanie winni uprzednio stwierdzić, czy materiały budowlane, które mają być załadowane będą u dostawcy rzeczywiście w podanym czasokresie gotowe do wysyłki.

5. Po zbadaniu i udzieleniu zezwolenia na złożone podania dostawcy otrzymają bezpośrednio listy przewozowe zaopatrzone w zaświadczenia GB-Bau oraz formularz podania wraz z notatką zezwalającą.

Wnioskodawca otrzymuje jednocześnie do wiadomości drugą odbitkę zatwierdzonego podania.

Składki do Izby Centralnej

Wobec ponownych wypadków zwracania się poszczególnych Grup, istniejących w ramach Centralnej Izby dla Gospodarki Ogólnej, do spółdzielni z żądaniem zapłacenia składki na rzecz tychże Grup, komunikujemy, że Komisarz Związku Rewizyjnego Spółdzielni w G. G. zarządził, aby spółdzielnie — podobnie jak w roku poprzednim — składek tych nie płaciły, ani też odnośnych kwestionariuszy nie wypełniały, powołując się na wydane swego czasu w tym względzie zarządzenie.

Ordynacja taryfowa

dla przemysłu cegielnianego w Okręgu Lublin

Z dnia 15 sierpnia 1942 r., ogłoszona w Dzienniku Urzędowym dla Generalnego Gubernatorstwa Nr 90 z dnia 10 listopada 1942 r.

Na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia o unormowaniu warunków pracy oraz ochronie pracy w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 31 października 1939 r. (Dz. Rozp. GG. str. 13) w połączeniu z piątym rozporządzeniem wykonawczym z dnia 14 grudnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. II str. 560) wydaję następującą ordynację taryfową:

§ 1

Zakres mocy obowiązującej

1. Pod względem terytorialnym:
Okręg Lublin.

2. Pod względem fachowym:
Wszystkie cegielnie tzn. przedsiębiorstwa i oddziały przedsiębiorstw, w których sporządza się z gliny lub z glinki cegły, cegły puste (dziurawki), klinkier, dachówki, rury drenowe (sączki) wszelkiego rodzaju i kształtu.

3. Pod względem osobowym:
Wszyscy przemysłowi pracobiorcy łącznie z uczniami. Ordynacja taryfowa nie dotyczy obywateli niemieckich.

§ 2

Czas pracy

1. Normalny czas pracy w dniach roboczych z wyłączeniem przerw wynosi 48 godzin w tygodniu.

2. Ze względu na ruch przedsiębiorstwa może być normalny czas pracy w dniach roboczych z wyłączeniem przerw przedłużony do 60 godzin w tygodniu.

3. Czas pracy dla odźwiernych i dozorców może wynosić w tygodniu 72 godziny, dla personelu jeżdżącego łącznie ze służbą pogotowia w okresie dwutygodniowym 120 godzin.

4. Przy ustawowych dniach świątecznych, przypadających w dnie powszednie, zmniejsza się normalny czas pracy o godziny pracy, które odpadły w tych dniach świątecznych.

§ 3

Praca nadliczbowa

1. O ile praca nadliczbowa jest wymagana i zostaje wykonana, należy płacić za każdą godzinę pracy, przekraczającą 60 godzin tygodniowo i 10 godzin dziennie, dodatek za pracę nadliczbową w wysokości 25 % płacy. Odźwierni i dozorcy otrzymują dodatek za pracę nadliczbową tylko wtedy, jeżeli ich ogólny czas pracy wynosi więcej niż 72 godziny w tygodniu. W tym wypadku otrzymują oni za każdą dalszą godzinę pracy wynagrodzenie w wysokości 1/48 płacy tygodniowej.

2. Za pracę w niedziele i w ustawowe dni świąteczne należy płacić dodatek w wysokości 50 %. Za pracę w niedziele i dni świąteczne uważa się pracę, wykonaną między godziną 0 a 24 w niedziele i uznane w Generalnym Gubernatorstwie za świąteczne dni powszednie.

3. Za pracę nocną w dni powszednie płacić należy dodatek w wysokości 10 %. Za pracę nocną uważa się pracę wykonaną od godziny 22 do 6. O ile zejdzie się więcej dodatków za czas, to płacić należy tylko każdocześnie wyższy dodatek.

4. Żydzi nie otrzymują dodatku za czas.

§ 4

Praca krótkotrwała

1. Jeżeli gospodarcze położenie przedsiębiorstwa tego wymaga, może kierownik przedsiębiorstwa obniżyć normalny tygodniowy czas pracy dla całego przedsiębiorstwa lub dla poszczególnych oddziałów przedsiębiorstwa, jednak nie poniżej 24 godzin.

2. Dla obniżenia czasu pracy nie jest wymagane przestrzeganie terminu wypowiedzenia; jednak od obwieszczenia do wprowadzenia pracy krótkotrwałej musi upłynąć okres czasu co najmniej 3 dni roboczych.

3. Wprowadzenie pracy krótkotrwałej zgłosić należy w Urzędzie Pracy w ciągu 3 dni.

§ 5

Wynagrodzenie

1. W zakresie wynagrodzenia dzieli się Okręg Lublin na trzy klasy miejscowości. Należą do:
klasy miejscowości I: Lublin-Miasto,
klasy miejscowości II: Cholm, Zamość, Łuków i Biała Podlaska,
klasy miejscowości III: wszystkie pozostałe miejscowości.

2. Płace godzinowe wynoszą dla:

a) rzemieślników ruchu, maszynistów maszyn pociągowych i lokomotyw, jak również ceglarzy, wszystkich z ukończonym czasem nauki

	w klasie miejscowości I	II	III
	złotych		
do ukończonego 19 roku życia	—,92	—,84	—,80
do ukończonego 20 roku życia	1,03	—,94	—,90
do ukończonego 21 roku życia	1,09	1,00	—,95
po ukończonym 21 roku życia	1,15	1,05	1.00

b) rzemieślników ruchu bez ukończonego czasu nauki po 3 letniej pracy zawodowej, maszynistów parowozów bez ukończonego czasu nauki, maszynistów, palaczy z egzaminem kotłów parowych, kierowników bagrownic, dozorców ruchu, strzałowych

	w klasie miejscowości I	II	III
	złotych		
do ukończonego 18 roku życia	—,60	—,55	—,51
do ukończonego 19 roku życia	—,68	—,61	—,57
do ukończonego 20 roku życia	—,76	—,69	—,65
do ukończonego 21 roku życia	—,80	—,73	—,69
po ukończonym 21 roku życia	—,84	—,76	—,72

c) maszynistów lokomotyw Diesel'a i maszyn elektrycznych, motorowych wózków elektrycznych, palaczy parowozowych, palaczy bez egzaminu kotłów parowych, palacza generatorów, palaczy sztucznych suszarń, wypalaczy przy piecach gazowych, formierzy, gipsowników, wykonywaczy form gipsowych, urabiaczy pierwszej masy (urabiaczy mieszanki i ziemi, mieszaczy specjalnych), obsługi głównego obcinacza gliny, przesuwaczy wózków i uprzątaczy przy wyrobie cegieł ręcznych, strycharzy, sortowników, układaczy w piecu, zawożących i wywożących

	w klasie miejscowości I	II	III
	złotych		
do ukończonego 18 roku życia	—,56	—,49	—,46
do ukończonego 19 roku życia	—,63	—,55	—,53
do ukończonego 20 roku życia	—,70	—,62	—,60
do ukończonego 21 roku życia	—,74	—,66	—,63
po ukończonym 21 roku życia	—,77	—,69	—,66

d) robotników kopaczy, tzn. odkrywaczy, kopaczy gliny, ładowników gliny, ładowników piasku, pomocników przy bagrownicy, robotników przy przygotowaniu i innych, obsługi kołotoku, obsługi zasilacza, obsługi wyciągu gliny, obsługi walców i gniotownika, gnojarników gliny, mieszaczy na zasilaku, mieszaczy masy, o ile nie podpadają pod c), barwiarzy oraz wszystkich innych przy przygotowaniu jak również przy mechanicznym formowaniu zajętych robotników; robotników przy wykończaniu, tzn. prasarzy, ubijaczy, nakładaczy gliny, nastawiaczy, odbieraczy cegły, ucinaczy, składaczy, odwożących z pod maszyny formującej, woźniców cegieł, odwożących z pod prasy, układaczy, robotników przy kładzeniu i zdejmowaniu ze stelarzy, podawaczy, dowożących, smarowników, zamurowujących bramki piecowe, robotników przy załadowaniu, tzn. ładowników

	w klasie miejscowości I	II	III
	złotych		
do ukończonego 16 roku życia	—,40	—,38	—,35
do ukończonego 18 roku życia	—,51	—,45	—,43
do ukończonego 19 roku życia	—,57	—,51	—,49
do ukończonego 20 roku życia	—,63	—,57	—,55
do ukończonego 21 roku życia	—,67	—,60	—.58
po ukończonym 21 roku życia	—,70	—,63	—,60

e) robotników, w szczególności pomocników, którzy nie są wymienieni pod a) do d)

	w klasie miejscowości I	II	III
	złotych		
do ukończonego 16 roku życia	—,37	—,35	—,32
do ukończonego 18 roku życia	—,48	—,42	—,40
do ukończonego 19 roku życia	—,54	—,48	—,46
do ukończonego 20 roku życia	—,60	—,54	—,52
do ukończonego 21 roku życia	—,64	—,57	—,55
po ukończonym 21 roku życia	—,67	—,60	—,57

3. Szczególnie sprawni robotnicy grup wymienionych pod punktem 2 a) do d) mogą otrzymać dodatek za sprawność. Może on być każdorazowo udzielony do 20 % zatrudnionych tych grup i wynosi przy 10 % zatrudnionych pewnej grupy płacy do 10 %, a przy 10 % zatrudnionych tej samej grupy płacy do 20 % płacy.

4. Uczniowie otrzymują tygodniowe zapomogi. Wynoszą one

	w klasie miejscowości I	II	III
	złotych		
w pierwszym roku nauki	10,—	8,—	7,—
w drugim roku nauki	15,—	12,—	10,—
w trzecim roku nauki	20,—	15,—	12,—
w czwartym roku nauki	25,—	20,—	16,—

5. Kobiety otrzymują 75 % płac wymienionych pod punktem 2.

6. Płace tygodniowe personelu jeżdżącego przy 60 godzinach tygodniowego czasu pracy i odźwiernych i dozorców przy 72 godzinach tygodniowego czasu pracy wynoszą dla

a) kierowników pojazdów mechanicznych z ukończonym rzemieślniczym wyszkoleniem

	w klasie miejscowości I	II	III
	złotych		
do ukończonego 20 roku życia	50,—	45,—	40,—
do ukończonego 24 roku życia	58,—	54,—	48,—
po ukończonym 24 roku życia	65,—	60,—	55,—

b) kierowców pojazdów mechanicznych bez ukończenia rzemieślniczego wyszkolenia

	w klasie miejscowości I	II	III
	złotych		
do ukończonego 20 roku życia	45,—	40,—	35,—
do ukończonego 24 roku życia	50,—	45,—	40,—
po ukończonym 24 roku życia	55,—	50,—	46,—

c) woźniców

	w klasie miejscowości I	II	III
	złotych		
do ukończonego 20 roku życia	35,—	32,—	30,—
do ukończonego 24 roku życia	40,—	35,—	33,—
po ukończonym 24 roku życia	45,—	40,—	35,—

d) pomocników kierowców

	w klasie miejscowości I	II	III
	złotych		
do ukończonego 20 roku życia	32,—	30,—	28,—
do ukończonego 24 roku życia	35,—	33,—	30,—
po ukończonym 24 roku życia	40,—	36,—	32,—
e) odźwiernych i dozorców	45,—	40,—	35,—

7. Wymienione pod punktem 2 i 6 płace godzinowe i tygodniowe i płace, które mają być ustalone według punktu 5, obniża się dla żydów o 20 %, dla żydówek o 30 %. Żydzi nie otrzymują dodatków za sprawność.

8. Mniej sprawnym robotnikom przysługuje tylko roszczenie o płacę odpowiadającą ich sprawności i mogą być dlatego wynagradzani poniżej taryfy.

Ustalenie niższej płacy następuje na wniosek przedsiębiorcy lub kierownika przedsiębiorstwa. Wniosek musi zawierać uzasadnienie płacy niższej oraz propozycję co do zamierzonej wysokości płacy; wniosek należy złożyć w Urzędzie Pracy. O wniosku o płacę niższą rozstrzyga gubernator okręgu.

§ 6

Praca akordowa

1. Jeżeli praca wykonywana jest akordowo, należy ustalić wynagrodzenia akordowe (wynagrodzenia od sztuki) w ten sposób, by zainteresowani robotnicy zarabiali przeciętnie przy zwyczajowo przyjętym w przedsiębiorstwie wykonywaniu pracy na warunkach zwyczajowo przyjętych w przedsiębiorstwie o 20 % więcej od taryfowego wynagrodzenia według czasu dla odnośnej grupy wieku i zawodu (wytyczna stawka akordowa).

2. Wynagrodzenia akordowe (wynagrodzenia od sztuki) należy uzgodnić pisemnie przed rozpoczęciem pracy. Umowę należy zgłosić pisemnie w ciągu trzech dni w Urzędzie Pracy.

3. Oczywiście nieprawidłowo przyjęte wynagrodzenia akordowe (wynagrodzenia od sztuki) należy ustalić na nowo.

Dostarczenie narzędzi.

Potrzebne narzędzia rzemieślnicze należy oddać do dyspozycji zatrudnionym bezpłatnie. Przy dostarczaniu własnych narzędzi, należy wypłacić zatrudnionym odszkodowanie, którego wysokość ustala gubernator okręgu, na wniosek złożony w Urzędzie Pracy.

§ 8

Urlop

Urlop normują obowiązujące przepisy.

§ 9

Wypowiedzenie

Odnośnie do wypowiedzenia stosunku pracy zatrudnionych obowiązują istniejące ustawowe przepisy.

Stosunek zatrudnienia żydów można wypowiedzieć każdocześnie z końcem następnego dnia roboczego. Postanowienia o dopuszczalności bezterminowego zwolnienia nie zostają przez to naruszone.

§ 10

Wygaśnięcie roszczeń

Obliczenia płacy jak i wypłaconą kwotę płacy należy natychmiast sprawdzić; jeżeli kwota pieniężna nie zgadza się z wykazem płacy, to należy ewentualne roszczenia zgłosić bezzwłocznie placówce uskuteczniającej wypłatę.

Roszczenia wynikające ze stosunku pracy gasną, jeżeli nie dochodzi się ich przeciwko przedsiębiorstwu najpóźniej 6 miesięcy po płatności, albo w ciągu 8 tygodni po wystąpieniu z przedsiębiorstwa.

§ 11

Wejście w życie

1. Ordynacja taryfowa wchodzi w życie z dniem 1 października 1942 r.

2. Jednocześnie tracą moc wszystkie umowy zbiorowe i wszystkie inne umowy i zarządzenia, wchodzące w zakres mocy obowiązującej niniejszej ordynacji taryfowej.

PORADY § PRAWNE

Odliczenia i potrącenia przy podatku dochodowym

Od czasu do czasu warto jest przypomnieć zasady obowiązujące zarówno podatnika, a więc w tym wypadku spółdzielnię, jak i władze skarbowe w zakresie ustalenia dochodu, podlegającego państwowemu podatkowi dochodowemu, podając jednocześnie podstawę prawną, a więc odnośne artykuły ustawy o państwowym podatku dochodowym, orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego (N. T. A.), okólniki Ministerstwa Skarbu (Ok. M. Sk.) itd. Ogólne sformułowanie w tym względzie zawiera art. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym:

Za dochód uważa się sumę wszystkich przychodów w pieniądzach lub wartościach pieniężnych, otrzymanych z poszczególnych źródeł, wymienionych w art. 3, po strąceniu kosztów osiągnięcia zachowania i ubezpieczenia tych przychodów, łącznie z corocznym prawidłowym odpisaniem na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza, oraz po potrąceniu strat częściowych lub całkowitych w przedmiotach, podlegających zużyciu i służących do osiągnięcia dochodu, o ile odpisań na zużycie oraz strat nie uwzględniono już w kosztach wyżej wymienionych.

Przejdźmy teraz z kolei te poszczególne kategorie wydatków związanych z „osiągnięciem, zachowaniem i zabezpieczeniem“ dochodów, którym przywilej potrącenia względnie odliczenia przysługuje:

Amortyzacja

Z przychodu są potrącane coroczne prawidłowe odpisania z tytułu zużycia budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza oraz urządzeń, stanowiących

własność podatnika. Odpisania te powinny odpowiadać rzeczywistemu zmniejszeniu się wartości, jakiemu uległy budynki, maszyny oraz inwentarz martwy i urządzenia w okresie, miarodajnym do wymiaru podatku. Wysokość tego potrącenia zależy od natury przedmiotu. W razie trudności w ustaleniu tej wartości należy posiłkować się inną zbliżoną wartością, jak suma szacunku ubezpieczenia od ognia z dodatkiem 10 % za fundamenty przy nieruchomościach, a w ostatecznym razie wartość należy ustalić przez biegłych. Raz przyjęta lub ustalona wartość przedmiotu jest podstawą odpisań z tytułu zużycia w latach następnych.

W celu przyznania stosownego potrącenia tytułem zużycia władza wymierzająca podatek powinna przyjmować, bez przeprowadzenia dalszych dochodzeń co do wysokości faktycznego zużycia, normy następujące:

1. przy budynkach mieszkalnych murowanych . 1 %
2. przy budynkach mieszkalnych drewnianych i z tzw. muru pruskiego . . . . 2 %
3. przy budynkach gospodarczych murowanych 1,5 %
4. przy budynkach gospodarczych drewnianych i z pruskiego muru . . . . 3 %
5. przy budynkach fabrycznych murowanych . . 3 %
6. przy budynkach ruchomościach (urządzenia biur, kantorów, kancelaryj, sklepów, hoteli, pensjonatów itp.) . . . . 5 %
7. przy budynkach fabrycznych drewnianych . . 6 %
8. przy maszynach, narzędziach, urządzeniach fabrycznych, kopalniach, piecach fabrycznych itp. 10 %
9. przy samochodach i traktorach . . . . . 20 % wartości przedmiotu.

Gdy żądanie przez podatnika wyższego potrącenia nasuwa wątpliwości, należy odpowiednie sumy ustalić przez biegłych.

W przypadkach prowadzenia ksiąg handlowych lub gospodarczych — odpisania z tytułu zużycia mogą być uskuteczniane bądź bezpośrednio z wartości przedmiotów podlegających zużyciu, bądź też przez wstawienie w pasywach bilansu kwoty, wyrażającej zmniejszenie się wartości w danym roku operacyjnym (gospodarczym). W tym ostatnim przypadku kwota odpisana musi być w ten sposób uwidoczniona, aby władza wymiarowa mogła zbadać stosowność tego potrącenia. Od podatników, którzy w myśl obowiązujących przepisów są obowiązani do prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych, władze wymiarowe mogą żądać przedstawienia tabeli amortyzacyjnej. W tabeli tej powinna być uwidoczniona wartość poszczególnych przedmiotów majątkowych, od której są uskuteczniane odpisy z tytułu zużycia, oraz coroczne odpisy z tytułu zużycia.

Straty częściowe lub całkowite na przedmiotach majątkowych podlegających zużyciu i służących do osiągnięcia dochodu, są potrącalne pod warunkiem, że nie zostały pokryte sumą ubezpieczeniową i odpisami z tytułu zużycia. Straty te jednak można potrącać tylko z dochodu tego roku, w którym strata rzeczywiście nastąpiła; potrącenie takich strat z dochodu lat następnych nie jest dopuszczalne.

Sposób uwidoczniania odpisów amortyzacyjnych może być dwojaki: Pierwszy polega z jednej strony na obciążaniu r-ku strat i zysków (względnie w przedsiębiorstwach przemysłowych częściowo i r-ku produkcji) kwotami wyrażającymi zmniejszenie wartości majątku stałego, jakiemu on uległ w roku sprawozdawczym, z drugiej zaś na uznawaniu r-ków majątkowych odpowiednimi odpisami z tytułu zużycia. Przy stosowaniu powyższego systemu, zwanego amortyzacją czynną, bilansowa wartość majątku będzie się stale zmniejszała. Przy tym systemie konieczne jest prowadzenie księgi kontroli umorzeń, w przeciwnym razie trudno uniknąć błędu obliczenia umorzenia nie od początkowej wartości obiektu lecz od wartości już pomniejszonej o umorzenie za pewną ilość lat. Drugi system polega na tym, że wartość obiektu pozostawia się bez zmian na jego r-ku aż do czasu zupełnego umorzenia, natomiast samo umorzenie przedstawione jest na oddzielnym r-ku kapitału amortyzacyjnego lub umorzeń, na którym to r-ku powiększa się ono stale, dopóki nie dojdzie do kwoty równej początkowej wartości obiektu. Niezmieniona wartość obiektu będzie przez szereg lat figurowała w bilansie jako składnik czynny, natomiast w stanie biernym powiększać się będzie umorzenie tego obiektu. Nazywamy ten system amortyzacją bierną. Jest on o tyle praktyczny, że zawsze podana jest początkowa wartość przedmiotu i w każdym roku wiadomo na ile ten przedmiot został umorzony. Przy tym systemie amortyzacji konieczne jest prowadzenie tabel amortyzacyjnych, których przedłożenia domagać się mogą władze skarbowe. W tabeli amortyzacyjnej powinna być uwidoczniona wartość poszczególnych przedmiotów majątkowych, od której są uskuteczniane odpisy z tytułu zużycia, oraz coroczne odpisy amortyzacyjne.

Przyjęcie wyższych potrąceń, niż przewiduje rozp. wyk., nie jest wykluczone, o ile podatnik uzasadni okoliczności, które wpłynęły na znaczniejsze zmniejszenie się wartości przedmiotów podlegających umorzeniu.

Ponieważ spółdzielnie mają obowiązek umarzać w rachunku strat i zysków przedmioty majątku spółdzielni, przeznaczone do stałego użytku w przedsiębiorstwie spółdzielni, według norm przepisanych w statucie, przeto mogą zajść różnice między stopniem umorzenia przeprowadzonego w wykonaniu odnośnego postanowienia statutu a stopniem rzeczywistego, względnie normalnego zużycia podanym w przepisach ustawodawstwa skarbowego. W przypadku nadmiernego umorzenia należy kwotę dokonanego umorzenia ponad istotne zużycie doliczyć do czystego zysku (nadwyżki bilansowej).

Zasadniczo podstawę amortyzacji stanowi cena nabycia wraz z kosztami transportu i innymi kosztami związanymi z wejściem w posiadanie wzgl. kosztami wytworzenia zamortyzowanego przedmiotu. O ile cena nabycia obejmuje zespół przedmiotów majątkowych, podlegających różnym stawkom amortyzacyjnym (np. dom z placem) wartość poszczególnych rodzajów przedmiotów ustalić należy przez biegłych w granicach łącznej ceny kupna. Jeśli podstawa amortyzacji nie da się w ten sposób określić, należy ją określić posiłkując się wartością ubezpieczenia od ognia (z dodatkiem 10 % na fundamenty przy określeniu wartości budynku), a w ostatecznym dopiero razie przez biegłych.

Stosownie do postanowienia art. 6 ustawy o podatku dochodowym, oraz § 14 rozporządzenia wykonawczego amortyzacji podlegać mogą maszyny, budynki i wszelkiego rodzaju inwentarz martwy i urządzenia oraz nabyte odpłatnie prawa terminowe. Z przepisów tych wynika, że amortyzację należy traktować na jednym poziomie z kosztami uzyskania dochodu, albowiem nakład inwestycyjny, np. w postaci nabycia maszyny, nie jest w istocie swej niczym, jak wyłożonym z góry kosztem uzyskania dochodu lat przyszłych. Konsekwencją tej zasady jest to, że nie mogą podlegać odpisom z tytułu zużycia przedmioty dzierżawione, ponieważ koszty ich nabycia wzgl. wytworzenia nie obciążają dzierżawy.

Przedmioty, których okres zużycia nie przekracza lat pięciu, mogą być odpisane jednorazowo. Ministerstwo Skarbu podało do wiadomości wykaz przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza lat pięciu. Oczywiście wykaz nie obejmuje wszystkich przedmiotów tego rodzaju, dlatego też urzędy skarbowe nie kwestionują całkowitego odpisania przedmiotu, o ile całkowita wartość jego nie przekracza 200 zł. W razie wątpliwości okresu zużycia przedmiotów nie podanych w wykazie o wartości ponad 200 zł. należy zasięgnąć opinii biegłych. Przy całkowitym odpisaniu przedmiotu podlegającego zużyciu o okresie do lat 5 należy władzom skarbowym podać specyfikację tych przedmiotów. Specyfikacja ta winna zawierać nazwę przedmiotu, jego wartość i rachunek wynikowy, przez który został odpisany na straty.

Z wykazu przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza 5 lat, które mogą więc być całkowicie odpisane, poda-

jemy poniżej niektóre przedmioty z zakresu gospodarstwa spółdzielni (Okólnik Min. Skarbu z 2. I. 1939 r. L. D. V. 272/2/38 Dz. Urz. Nr. 1, poz. 25).

I. Maszyny i aparaty. Aparaty i maszyny elektryczne (akumulatory, przełączniki, bezpieczniki, wyłączniki itp.), betoniarki, bębny, dźwigi budowlane i montażowe, kuźnie polowe, maszyny żniwne, młyny do soli, motocykle, piece przenośne, pompy różnego rodzaju, rowery, samochody ciężarowe i osobowe oraz przyczepki do samochodów, sikawki, silniki spalinowe, traktory, wagi stołowe i dziesiętne z odważnikami.

II. Narzędzia, przyrządy, instrumenty, części maszyn. Armatury, gaśnice, lampy, latarnie, narzędzia wszelkiego rodzaju, przyrządy pożarnicze, przyrządy dla zapewnienia bezpieczeństwa pracy.

III. Urządzenia: Beczki transportowe żelazne i blaszane, drezyny do transportu, materiały piśmienne, sprzęt kuchenny, beczki żelazne, tory lekkie z podkładami używane na budowach, wagoniki, warsztaty przenośne ślusarskie, wózki do koksu, platformowe i wywrotowe, wywrotki do robót ziemnych, żyrandole i żarówki.

IV. Różne oraz niemetalowe: Balie, balony, beczki drewniane, baraki drewniane, bielizna, butelki, cebry, chodniki i dywany, liny i linki wszelkiego gatunku, ogrodzenia z drzewa, okapy drewniane, pasy napędowe i transportowe, plandeki, podłogi, pomosty i podesty drewniane, półki, przyrządy drewniane używane jako pomocnicze przy suszarkach, czyszczarkach, sortowniach i magazynach, sanie do transportu drzewa, skrzynie, stoły, uprząż, urządzenia reklamowe, wózki drewniane.

Nie bez wartości będzie zapoznać się z orzecznictwem w tej mierze. U osób prawnych prowadzących prawidłowe księgi handlowe (a więc i w spółdzielniach), oblicza się wysokość odpisań na amortyzację od ceny nabycia lub kosztów wytworzenia (Ok. M. Sk. z 18. 11. 1936 r. Nr. D. V. 24674/2/36).

Z punktu widzenia podatkowego jest rzeczą obojętną czy płatnik uwidocznia w księgach odpisania na zużycie przez tworzenie w pasywach bilansu funduszu amortyzacyjnego, nie zmniejszając pierwotnej wartości przedmiotów wykazanej w aktywach, czy też odpisuje amortyzację bezpośrednio z wartości amortyzowanych obiektów. W drugim wypadku podstawą do ustalenia wartości odpisu jest zawsze jedna i ta sama wartość pierwotna, a nie wartość każdocześnie wykazana w bilansie otwarcia (Ok. M. Sk. podany pod p. 14).

Wydatek na zakup koni w miejsce zużytych, zatem wydatek na inwentarz żywy, nie ulegający amortyzacji, jest zasadniczo potrącalny z przychodów (N. T. A. z dn. 4. 6. 1934 r. L. Rej. 7621/30).

Odpisania za zużycie inwentarza żywego nie mieszczą się w ramach przepisu art. 6 ustawy (nie są więc potrącalne) (N. T. A. z dn. 25. 11. 1933 r. L. Rej. 2345/33).

Płatnicy pod doch. opodatkowani na zasadzie art. 2 (a więc i sp-nie) ustawy nie mają prawa domagać się, by przy wymiarze stracono z przychodów odpisania na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza, niewykazane w zatwierdzonym zamknięciu rachunkowym (N. T. A. z dn. 8. 5. 1929 r. L. Rej. 756/27).

Straty

Stratą potrącalną od dochodu są tylko te straty, które zmniejszają lub całkowicie pochłaniają wyniki eksploatacyjne danego źródła, nie zaś takie, które powodują ubytek samej substancji źródła dochodu (N.T.A. z dn. 29. 5. 1933 r. L. Rej. 6586/30).

Nie ma żadnych przeszkód do przeprowadzenia strat poniesionych w latach ubiegłych przez księgi w latach późniejszych, gdy podatnik doszedł ostatecznie do przekonania o niemożliwości zainkasowania tych należności (N. T. A. z dn. 11. 4. 1935 r. L. Rej. 9624/32).

Przy spisywaniu na straty należności nieściągalnych względnie wątpliwych należy uznać słuszność spisywania na straty nie tylko wtedy, jeżeli zostały przedłożone ściśle dowody nieściągalności, stwierdzające upadłość dłużnika, bezskuteczność procesu itp. lecz również i wtedy, gdy płatnik uprawdopodobni, że w chwili spisania na straty wierzytelność była nieściągalna (Ok. M. Sk. z dn. 6. 3. 1931 r. L. D. V. 1548/2/31).

Władze skarbowe uznają za potrącalne:

a) należności nieściągalne względnie wątpliwe, spisane na straty wprost z rachunku danego dłużnika;

b) konkretnie oznaczone należności nieściągalne względnie wątpliwe, zrównoważone przez utworzenie w pasywach specjalnego rachunku tych należności, pod warunkiem, że płatnik uprawdopodobni w dotateczny sposób w jednym i drugim wypadku nieściągalności względnie wątpliwości tych należności. Natomiast kwoty zarezerwowane na pokrycie przypuszczalnych strat podlegają opodatkowaniu (Ok. M. Sk. z dn. 6. 9. 1932 r. Nr. D. V. 37125/2/32).

Strata poniesiona wskutek kradzieży nie podlega potrąceniu (N. T. A. z dn. 23. 10. 1937 r. L. Rej. 3356/35) jak i strata wskutek sprzeniewierzenia (N. T. A. z dn. 12. 10. 1938 r. L. Rej. 1797/37).

Odsetki od długów

Odsetki od długów osoby prawnej są potrącalne bez względu na to, na jaki cel dług został zaciągnięty. Na równi z odsetkami są potrącalne inne uboczne świadczenia płatnika na rzecz wierzyciela, pozostające w związku z zaciągniętym zobowiązaniem, jak opłaty manipulacyjne, prowizje itp. świadczenia, które w istocie swej są w zasadzie podwyższeniem samych odsetek (Ok. M. Sk. z dn. 24. 2. 1931 r. L. D. V. 1043/2/31).

Celem ujednostajnienia postępowania przy kwalifikacji odsetek od długów ciążących na jednym względnie kilku źródłach dochodu podatnika, zarządzono co następuje:

Bezwzględnie należy obliczać odsetki od długów, zaciągniętych:

1. na powiększenie względnie ulepszenie któregokolwiek z istniejących źródeł dochodu oraz na nabycie nowego źródła dochodu;

2. na konwersję pożyczek;

3. na pokrycie poniesionych strat;

4. na spłatę zaległości podatkowych oraz należności publiczno-prawnych;

5. na uregulowanie spraw związanych z podziałem majątku.

Rzecz jasna, że należeć tu będą pożyczki, które obciążały już źródło dochodu w chwili jego nabycia przez podatnika i zostały przez niego przejęte.

Natomiast nie mogą być obliczone odsetki, o ile pożyczka została zużyta w związku z źródłem dochodu nie podlegającym podatkowi, np. na budowę nowego domu mieszkalnego w wypadku, gdy dochód z niego na podstawie obowiązujących przepisów zostanie zwolniony od podatku dochodowego.

Nie mogą być również potrącone odsetki od pożyczek zaciągniętych na cele nie mające nic wspólnego z posiadanymi źródłami dochodu, a będące wynikiem rozrzutnego trybu życia, np. na uregulowanie długu karcianego, na wypadki związane z niecelowym wyjazdem zagranicę, na nabycie luksusowych przedmiotów itp.

W tych wszystkich jednak wypadkach należy powyższe okoliczności stwierdzić w sposób nie wzbudzający wątpliwości.

A zatem istota związku gospodarczego między wydatkiem na pokrycie odsetek od pożyczki, a źródłami dochodu podatnika winna polegać na sposobie faktycznego zużycia samej pożyczki (Ok. Min. Sk. z dn 29. 5. 1934 r. L. D. V. 20385/34).

Odsetki od pożyczek użytych na inwestycje podlegają obliczeniu od dochodu. (N. T. A z dn. 23. 2. 1934 r. L. Rej. 3536/29).

Odsetki płacone od sum pożyczonych, a zużytych na nabycie źródeł dochodu, aczkolwiek koszt nabycia tych

źródeł nie jest potrącalny, podlegają odliczeniu od dochodu w myśl p. 1 art. 10 ustawy o podatku dochodowym. Jednak koszty spowodowane nabyciem nowych źródeł dochodu, jak prowizja za pośrednictwo, czy to przy nabyciu źródła dochodu, czy to przy zaciąganiu pożyczki na ten cel, nie podlegają potrąceniu, przepis bowiem p. 1 art 10 odnosi się wyłącznie do odsetek od długów (N. T. A. z dn. 8. 6. 1934 r. L. Rej. 10124/31).

Koszty administracyjne, ponoszone przy spłacie długu, stanowią faktyczne powiększenie odsetek dłużnych i wobec tego winny być traktowane jako pozycje odliczalne od dochodu. Nie są natomiast odliczalne kwoty, przeznaczone na spłatę kapitału (Ok. M. Sk. 1930 r. L. D. V. 4848/2/29).

Podatki i inne przymusowe świadczenia prawno-publiczne

Art. 10 p. 5) ustawy o państwowym podatku dochodowym stwierdza, że od ogólnego dochodu należy odliczyć: bezpośrednie podatki państwowe i samorządowe, przymusowe lub ustawowe świadczenia pieniężne oraz bezpłatne świadczenia przymusowe innego rodzaju na cele publiczne, z wyjątkiem państwowego podatku dochodowego, podatku specjalnego od tantiem, tudzież nadzwyczajnej daniny państwowej (ustawa z dn. 16 grudnia 1921 r. — Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 1, poz. L) i podatku od zbogacenia się, które ujawniło się przez nabycie nieruchomości i przez spłatę długów hipotecznych (Ustawa z dnia 31 marca 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 238) oraz daniny (ustawa z dnia 6 lipca 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 676) i podatku majątkowego (ustawa z dnia 11 sierpnia 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 746).

Dalsze wyjaśnienia zawierają okólniki Ministerstwa Skarbu oraz wyroki N. T. A.

Podatek od lokali, jako podatek bezpośredni, podlega odliczeniu z przychodu nieruchomości budynkowej, osiągniętej przez właścicieli nieruchomości (Ok. M. Sk. z dn. 5 czerwca 1936 r. L. D. V. 22721/2/36).

10%-owy nadzwyczajny dodatek do podatku dochodowego nie podlega na równi z samym podatkiem odliczeniu od podstawy wymiaru na zasadzie art. 10 p. 5 ustawy (N. T. A. z dnia 4 września 1931 r. L. Rej. 8120/30). To samo odnosi się do dodatku kryzysowego.

Opłaty komunalne od umów o przeniesienie własności nie podpadają pod pojęcie podatków bezpośrednich lub innych świadczeń, wymienionych w art. 10 p. 5 ust. o pod. doch., nie podlegają więc odliczeniu (N. T. A. z dnia 8 czerwca 1934 r. L. rej. 10123/31).

Odsetki względnie kary za zwłokę w uiszczeniu podatków bezpośrednich są potrącalne bez względu na to, od jakiej zaległości przypadają (N. T. A. z dnia 15 października 1930 r. L. Rej. 2397/28).

Jak z powyższego wynika, odsetki i kary za zwłokę od podatków bezpośrednich, które same nie podlegają odliczeniu (np. dochodowy), podlegają odliczeniu od sumy podatkowej.

Odliczeniu podatków w myśl art. 10 pkt. 5 ustawy nie stoi na przeszkodzie fakt, że dotyczą one poprzednich okresów gospodarczych (N. T. A. z dn. 13 czerwca 1933 r. L. Rej. 642/37 i 1798/37).

W jednym roku podatkowym mogą więc być potrącone podatki podlegające odliczeniu, zapłacone za lata ubiegłe.

Inne potrącenia i odliczenia

Wydatki na utrzymanie źródła dochodu (t. zw. wydatki „renowacyjne") w stanie zdatnym do normalnego użytku, a więc do przynoszenia dochodu względnie na przywrócenie go do stanu pierwotnego, który uległ pogorszeniu wskutek upływu czasu, stanowią potrącalne koszty (N. T. A. z dn. 4 lutego 1938 r. L. Rej. 4578/36).

Wydatki na cele społeczne i dobroczynne nie są potrącalne (N. T. A. z dn. 4 maja 1938 r. L. Rej. 2845/34).

Wydatki na reklamę, podróże, reprezentację, są potrącalne, o ile ich podniesienie faktyczne w szczególnych wypadkach zostało w wiarogodny sposób udowodnione (N. T. A. z dn. 10 stycznia 1938 r. L. Rej. 3328/35).

Wydatki na reklamę są potrącalne w granicach przyjętych dla danego rodzaju przedsiębiorstw, zwyczajów kupieckich i handlowych. Przekroczenie tej granicy powoduje uznanie wydatku za koszt inwestycyjny, a więc niepotrącalny (N. T. A. z dn. 10 października 1934 r. L. Rej. 4467/31).

Wydatki na ubezpieczenie martwego inwentarza, wzgl. jego reparację w celu utrzymania maszyn w stanie zdolnym do pracy, są kosztami handlowymi, podlegają więc potrąceniu (N. T. A. z dn. 11 maja 1934 r. L. Rej. 4518/31).

Koszty organizacyjne, a więc wydatki związane z organizacją samego przedsiębiorstwa, nie ulegają potrąceniu (N. T. A. z dn. 8 kwietnia 1935 r. L. Rej. 1201/32).

Wszelkiego rodzaju opusty i bonifikaty uzyskiwane przez osoby prawne, opodatkowane na zasadzie art. 21 ustawy o pod. doch., podlegają zawsze opodatkowaniu podatkiem dochodowym w myśl postanowienia tegoż artykułu ustawy (Ok. K. Sk. z dn. 30 sierpnia 1933 r. L. D. V. 32991/2/33).

Poza tym na zasadzie art. 10 ustawy o państwowym podatku dochodowym należy odliczyć od dochodu:

a) wartość pieniężną rent i trwałych ciężarów, opartych na tytułach prawnych;

b) obowiązujące podatnika na mocy prawa lub umowy opłaty za siebie i za członków jego rodziny do kas zapomogowych, emerytalnych, ubezpieczalni społecznych, ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i pogrzebowych, o ile te opłaty nie przekraczają 300 zł rocznie za każdą ubezpieczoną osobę;

c) premie, wpłacane przez podatnika od ubezpieczeń na wypadek śmierci lub na dożycie, o ile nie przekraczają: a) na rachunek samego podatnika 300 zł rocznie, b) na rachunek zaś podatnika i członków rodziny, będących na jego utrzymaniu, łącznie 600 zł rocznie.

d) W spółdzielniach, działających na zasadzie ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495), które należą do związków rewizyjnych, wymienionych w art. 66 i 70 tejże ustawy, posiadających na podstawie art. 68 tejże ustawy prawa rewizji — sumy nadwyżek bilansowych (zyski bilansowe), pochodzące z obrotów z członkami, o ile spółdzielnie te faktycznie i statutowo działają wśród swych członków, lub jeżeli rozszerzają wprawdzie działalność swoją i na osoby nie będące członkami, ale przelewają przypadające na nieczłonków nadpłaty i zwroty w całości do funduszów, nie podlegających podług statutu podziałowi między członków.

Sprawę ustalania tej części zysku bilansowego, która przypada na obroty z nieczłonkami i z tego tytułu podlega opodatkowaniu, omówimy w jednym z następnych numerów.

Obecnie jeszcze pragniemy zwrócić uwagę na pewne wydatki, które przez ustawę (art. 8) wyraźnie zostały określone jako niepotrącalne.

Są nimi:

a) wydatki na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu;

b) wydatki na umorzenie długów, kapitałów, włożonych w przedsiębiorstwo przez uczestników na pokrycie strat za ubiegłe lata;

c) procenty od własnego kapitału, włożonego w gospodarstwo lub przedsiębiorstwo podatnika;

d) inne wydatki i straty niezwiązane z osiągnięciem dochodu.

Przypatrzmy się, co mówi orzecznictwo w tej sprawie:

Wydatki związane z nabyciem, zorganizowaniem, powiększeniem, rozszerzeniem, ulepszeniem, usprawnieniem lub zwiększeniem wydajności źródła dochodu są niepotrącalne z dochodu (N. T. A. z dn. 26 października 1934 r. L. Rej. 1778/31).

Dla kwalifikacji podatkowej wydatku jako inwestycyjnego jest bez znaczenia, czy efekt powiększenia, ulepszenia i usprawnienia źródła dochodu wyraża się w zwięk-

szeniu majątku przedsiębiorstwa (N. T. A. 16 grudnia 1935 r. L. Rej. 6194/33).

Zwiększenie się dochodowości przez dokonanie pewnej inwestycji nie jest decydujące dla istoty pojęcia inwestycji (N. T. A. z dn. 16 grudnia 1935 r. L. Rej. 6194/33).

Jak z powyższego wynika, jest rzeczą obojętną dla oceny podatkowej danego wydatku jako inwestycyjnego, czy wpłynął on na większą wydajność źródła dochodu, czy też powiększył majątek płatnika. Wydatek taki uważa się za inwestycyjny już wtedy, jeżeli był poczyniony w związku z okolicznościami przytoczonymi pod p. 1).

Opłaty alienacyjne (za przeniesienie prawa własności przy kupnie-sprzedaży) nie są potrącalne. (N. T. A. z dn. 25 kwietnia 1933 r. L. Rej. 1479/30).

Straty z lat ubiegłych mogą być potrącane, o ile strata została ujawniona dopiero w danym roku operacyjnym i w tym roku została zaksięgowana (N. T. A. z dn. 28. 4. 1933 r. L. Rej. 4507/32). Patrz również art. 6 p. 8—12.

Koszta organizacyjne (np. kupno nieruchomości, przedsiębiorstwa, urządzenie biura) nie są potrącalne.

Kwalifikacja takiego wydatku wynika z jego istoty, nie zaś nazwy lub czasu, w którym go dokonano (N. T. A. z dn. 8 kwietnia 1935 r. L. Rej. 1201/32).

W żadnej formie nie może być potrącana z dochodu amortyzacja kosztów organizacyjnych (N. T. A. z dn. 6 kwietnia 1933 r. L. Rej. 378/30).

Wkłady w najętą na dłuższy okres czasu na przedsiębiorstwo obcą nieruchomość mające na celu doprowadzenie jej do odpowiedniego do tego przeznaczenia stanu, nie są potrącalne (N. T. A. z dn. 29 maja 1936 r. L. Rej. 9356/33).

Redukcja zobowiązań osoby prawnej dokonana w roku gospodarczym, którego wyniki są przedmiotem opodatkowania, jako pozostająca w bezpośrednim związku z miarodajnym dla wymiaru wynikiem bilansowym, nie podlega odliczeniu od podstawy wymiaru (N. T. A. z dn. 6 marca 1935 r. L. Rej. 5792/32).

Ulgi dla inwestycyj przewidziane w ustawach szczególnych, jak np. dla nowowznoszonych budowli i dla nabywców pojazdów mechanicznych na mocy Rozporządzenia G. G. z dnia 22 lutego 1940 roku § 6 zostały zniesione.

Zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstw

Jak to powszechnie wiadomo, założenie nowego przedsiębiorstwa na terenie Generalnego Gubernatorstwa wymaga zezwolenia władz. W tej mierze obowiązują przepisy rozporządzenia z dnia 23 kwietnia 1940 o nabywaniu przedsiębiorstw przemysłowych, zakładów i praw udziałowych w Generalnym Gubernatorstwie (Dz. Rozp. G. G. cz. I z dnia 7 maja 1940 r. Nr 35, str. 171), w myśl których nie tylko założenie, ale także rozszerzenie zakresu przedsiębiorstwa wymaga urzędowego zezwolenia.

Nowozakładane w okresie wojny spółdzielnie napotykają z powodów, o których wyżej mowa, na duże trudności, o ile chodzi o wykupienie kart rejestracyjnych i rejestrację sądową. Władze samorządowe jako właściwe dla sprawy kart rejestracyjnych odmawiają niejednokrotnie spółdzielniom, nie posiadającym jeszcze urzędowego zezwolenia na prowadzenie, prawa nabycia karty rejestracyjnej, z drugiej zaś strony sądy rejestrowe odmawiają rejestracji z tych samych powodów, co władze samorządowe. Wniesienie podania o urzędowe zezwolenie na prowadzenie nie rozwiązuje sprawy, gdyż procedura załatwiania takich podań jest skomplikowana i długotrwała.

By uchronić spółdzielnie od następstw nieposiadania urzędowych zezwoleń, których załatwienie znajduje się w toku, Główny Wydział Wyżywienia i Rolnictwa — Oddział Ordynacji Rynkowej — postawił do dyspozycji komisarzy Związków Okręgowych fotograficzne odbitki ogólnego zaświadczenia tegoż Wydziału z dnia 3 lipca 1942 r. Akt. Z. III. C. 200, mającego przejściowo zastępować zezwolenia, przewidziane w rozporządzeniu z dnia 23 kwietnia 1940 r. o nabywaniu przedsiębiorstw przemysłowych, zakładów i praw udziałowych w Generalnym Gubernatorstwie. Odbitkami tych zaświadczeń rozporządzają komisarze Związków Okręgowych. Zainteresowane spółdzielnie handlowe otrzymują te odbitki od komisarzy swoich Związków Okręgowych ze stwierdzeniem przez tychże, że wydaje się je dla złożenia właściwemu Sądowi Rejestrowemu albo też Kreishauptmannowi.

Jak wynika z treści zaświadczenia, może je otrzymać nie tylko istniejąca i już zarejestrowana, lecz także nowozałożona spółdzielnia handlowa, starająca się o wciągnięcie jej do rejestru sądowego.

Uwagi powyższe polecamy szczególnej uwadze zainteresowanych spółdzielni.

Terminarz PODATKOWY za MIESIĄC GRUDZIEŃ 1942 r.

Podatki państwowe z dodatkami komunalnymi

7 grudzień: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego podatku dochodowego, potrąconego od wynagrodzeń wypłaconych w listopadzie 1942.

10 grudzień: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego, zaliczki na podatek dochodowy 1942 w wysokości 1/4 ostatnio wymierzonego podatku dochodowego.

15 grudzień: Wpłata do kasy Urzędu Skarbowego miesięcznej zaliczki na podatek obrotowy 1942 od obrotu uzyskanego w miesiącu listopadzie przez płatników prowadzących prawidłowe księgi oraz przez tych płatników, którzy nie prowadzą prawidłowych ksiąg handlowych, lecz których obrót w roku 1941 przekroczył kwotę 50 000 złotych.

1—31 grudzień: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Skarbowego raty grudniowej zaległych podatków rozłożonych na raty przez Urząd Skarbowy.

Opłaty komunalne i świadczenia socjalne

10 grudzień: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Gminnego daniny od mieszkańców wraz z dodatkiem wojennym, potrąconej od wynagrodzeń wypłaconych w listopadzie 1942 r.

10 grudzień: Wpłata do Ubezpieczalni Społecznej wkładek ubezpieczeniowych od choroby i wypadków, oraz wpłaty na fundusze emerytalny, pracy i bezrobocia należnych od płac wypłaconych w listopadzie 1942 r.

15 grudzień: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Gminnego podatku od sumy płac wypłaconych w listopadzie 1942 r. w wysokości 4‰ przez tych płatników, którzy w roku 1941 wypłacili swoim pracownikom wynagrodzenia w łącznej sumie ponad 30 000 zł.

1—31 grudzień: Wpłata do Kasy Zarządu Miejskiego miesięcznej należności za wodę (łączna należytość dawnej opłaty wodociągowej, kanałowej i za czyszczenie jezdni i ulic) w wysokości podanej w nakazie płatniczym.

Uwaga: Po upływie powyższych terminów uważa się płatnika za znajdującego się w zwłoce; doliczone zostaną procenty zwłoki, a cała kwota podlega przymusowemu ściągnięciu.

OGŁOSZENIA REJESTROWE I STATUTOWE

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW: N-ry DOLNE Z PRAWEJ STRONY: Nr ogłoszenia w piśmie i kolejność ogłoszeń kilkakrotna.

CENNIK OGŁOSZEŃ SPÓŁDZIELNI: Ogłoszenia rejestrowe: pierwszy wpis — zł 80.—; zmiany w rejestrze — zł 30.—; za każde ogłoszenie likwidacyjne — zł 30.—. Ogłoszenie o walnym zgromadzeniu — zł 45.—. Ogłoszenie bilansu w tabeli — zł 80.—, oddzielnie — zł 160.—.

Rejestracja nowych statutów

II. RS. III. 399. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Zalasowianka" w Zalasowej z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Zalasowa. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecziłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 20 złotych. Członkami Zarządu są Władysław Sarad, Rudolf Papuga, Stefan Stańczyk. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 730

II. RS. III. 397. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Zgoda" w Jadownikach Mokrych z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni są Jadowniki Mokre. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecziłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 25 złotych. Członkami Zarządu są Jan Madej, Ludwik Burzawa, Władysław Buchaniec. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 730a

II. RS. III. 393. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Zagon" w Ilkowicach z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni są Ilkowice. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecziłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 25 złotych. Członkami Zarządu są Antoni Gębiś, Władysław Wenc, Stanisław Rzepka. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 730b

II. RS. III. 381. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 27 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Rola" w Woli Przemykowskiej z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Wola Przemykowska. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecziłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 25 złotych. Członkami Zarządu są Antosz Józef, Mężczyzna Władysław, Biesiada Jan. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 730c

II. RS. III. 395. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Bratnia Strzecha" w Zagorzycach Dolnych z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni są Zagorzyce Dolne. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecziłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 15 złotych, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu dwóch miesięcy. Członkami Zarządu są Karol Kolbusz, Ignacy Rogoż, Jan Bączkowski. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 730d

II. RS. III. 390. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Jedność" w Niedomicach z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni są Niedomice. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest ograniczenie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecziłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 25 złotych. Członkami Zarządu są Piotr Lechowicz, Józef Pabjan, Stanisław Łobodziński. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 730e

II. RS. III. 386. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Dobra Wola" w Gorzycach z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni są Gorzyce. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecziłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 25 złotych. Członkami Zarządu są Władysław Augustyński, Stanisław Bil, Jan Gawryś. Czas trwania Spółdzielni

jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 738

II. RS. III. 383. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 27 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielni Spożywców „Dobrobyt" w Nawsiu-Rzeki z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Nawsie-Rzeki. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niećzłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 10 złotych, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu jednego roku po 5 zł. Członkami Zarządu są Pilch Michał, Szydło Jan, Świerad Czesław. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 738a

Sąd Okręgowy w Rzeszowie postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru spółdzielni V. 92. 2. firma: Spółdzielnia Spożywców „Spólnota" w Rudzie Łańcuckiej z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Ruda Łańcucka. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa określony jest w § 3 statutu, a mianowicie: § 3. Dla osiągnięcia celu określonego w artykule poprzednim spółdzielnia będzie organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmować działalność społeczno-kulturalną, w szczególności zaś będzie kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom. Ponadto spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek; c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną, związaną z działalnością spółdzielni. Uwaga do § 3 ustępu 1) Walne zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niećzłonkami. Udział wynosi 25 zł. płatny zaraz 10 zł., reszta do 3 miesięcy. Członkowie zarządu: Kazimiera Ząbczyk, Franciszek Kulec, Józef Zawadzki. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń: Dziennik urzędowy, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez Radę nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie, e) ograniczenia uprawnień zarządu zawiera art. § 29 statutu, g) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu 25 października 1942 r. Rs 760

Sąd Okręgowy w Rzeszowie postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 94. 1. Nr. kolejny wpisu: 1. firma „Społem" Centrala Handlowa Spółdzielni Spożywców w G. G. Spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami w Krakowie Oddział Skupu Rolnego w Leżajsku. Organizowanie wspólnych zakupów spółdzielni spożywców, kupowanie na własny rachunek, branie w komis i sprzedaż spółdzielniom oraz instytucjom o charakterze społecznym wszelkiego rodzaju towarów, urządzanie własnych składów, oddziałów i zakładów dla wytwarzania przeróbki i przechowywania, kupna i sprzedaży towarów. Prowadzenie wszelkiego rodzaju czynności wyszczególnionych w art. 8 Rozp. Prez. Rzeczypospolitej z dn. 17 marca 1928 o prawie bankowym (Dz. Ust. 34/32). Ubezpieczenia wzajemne wynikające z działalności Związku i Spółdzielni związkowych z uwzględnieniem odnośnych przepisów prawnych. Wypuszczenie obligacji zabezpieczonych majątkiem nieruchomym i ruchomym Związku na podstawie odpowiedniej Koncesji Ministerstwa Skarbu i na warunkach w niej określonych. Udział 15 złotych. Spółdzielnia po przyjęciu do Związku wpłaca niezwłocznie conajmniej 2 złote od każdego zadeklarowanego udziału, pozostała część udziału będzie uzupełniona ratami conajmniej po 50 gr. na każdy zadeklarowany udział co rok w gotowiźnie bądź w przypadającej spółdzielni od Związku dywidendy od udziałów i zwrotów od zakupów. W miejsce członków Zarządu 1. Juliana Bugajskiego, 2. Józefa Jasińskiego, 3. Mariana Rapackiego, 4. Stanisława Dippla oraz zastępców członka zarządu: 1. Bohdana Bindera i 2. Józefa Górniaka uprawnionym do samodzielnego reprezentowania firmy jest Rudolf Nottke jako komisaryczny zarządca. Uprawnionymi do reprezentowania firmy są: a) Komisarz Rudolf Nottke samodzielnie, b) członkowie Zarządu: 1. Marian Rapacki, 2. Józef Jasiński, 3. Stanisław Dippel, 4. Julian Bugajski oraz zastępcy członków Zarządu: 1. Bohdan Binder, 2. Józef Górniak. a) Czas trwania spółdzielni: nieograniczony, b) pismo przeznaczone do ogłoszeń: „Informator", c) rok obrachunkowy: kalendarzowy, d) liczbę członków zarządu określa Rada Nadzorcza. Do reprezentowania firmy uprawnieni są: 1. dwaj członkowie zarządu łącznie albo 2. jeden członek zarządu łącznie z zastępcą członka zarządu, lub upoważnionym do tego przez Radę Nadzorczą pracownikiem, e) postanowienie o kupnie i sprzedaży i zastawie nieruchomości Związku i wznoszenie nowych budowli należy do kompetencji Rady Nadzorczej, f) liczbę zastępców członków zarządu ustala Rada Nadzorcza. Zarząd składa się z 4 członków oraz 2 zastępców. Spółdzielnię reprezentują: I. dwaj członkowie zarządu łącznie. II. Członek Zarządu łącznie z zastępcą członka, III. dwaj zastępcy członków łącznie, IV. członek zarządu lub zastępca członka łącznie z upoważnionym przez Radę Nadzorczą pracownikiem. Data wpisu 29 października 1942 r. Rs 760a

Zmiany statutów

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mleczarskiej w Żołyni w związku z przyjęciem nowego statutu uchwaliło w dniu 28 czerwca 1942 r. jednogłośnie znieść dotychczas obowiązującą odpowiedzialność członków, a w to miejsce wprowadzi odpowiedzialność tylko zadeklarowanymi udziałami. Spółdzielnia jest gotowa na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na powyższą zmianę, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności nie zapłaconych lub spornych. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą się w ciągu 3 miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia celem spłacenia ich należytości, będą uważani za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 711/Ogł. III

Walne Zebranie członków Spółdzielni Mleczarskiej z ogr. odp. w Albigowej uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu, statut nowy, dla Okręgowej Mleczarni Spółdzielczej według wzoru Związku Rewizyjnego. W związku z tym zniesiono dodatkową odpowiedzialność członków, a postanowiono tylko odpowiedzialność zadeklarowanymi udziałami. Udział będzie wynosił złotych 25 od każdej zadeklarowanej przez członka krowy. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia celem ich zaspokojenia. Sp. 722/Ogł. III

Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Mleczarskiego w Borowiu jednogłośnie uchwala zmienić dotychczasowy statut zarejestrowany w dniu 22 grudnia 1922 r. pod Nr. 86 w Sądzie Okręgowym w Siedlcach, na statut wzoru Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych, przy czym uchwalono statut ten uzupełnić w następujący sposób: Art. 1. Firma Spółdzielni brzmi: Spółdzielnia Mleczarska w Borowiu z odpowiedzialnością udziałami — zamiast dotychczasowej firmy według dotychczas obowiązującego statutu: „Spółdzielcze Stowarzyszenie Mleczarskie w Borowiu z odpowiedzialnością ograniczoną. Art. 2. Siedzibą Spółdzielni jest Borowie, powiat Garwolin, Okręg Warszawski. Teren działalności spółdzielni stanowią: gm. Miastków oraz wsie Gózd i Słup, gm. Parysów, Wrzosów gm. Górzno niżej wsie Chromin i Łopacianka gm. Iwowe pow. Mińsk Mazowiecki. W artykule 4 w wierszu 3 po wyrazach: „dostarczanych tylko przez członków dopisano „a w razie potrzeby przez niećzłonków", w wierszu czwartym skreślono wyraz „tylko" oraz po wyrazie „członkom" wpisano wyrazy „i niećzłonkom". Art. 7. Udział wynosi 25 zł. Przy przystąpieniu do Spółdzielni członek wpłaca 5 zł., resztę zaś w czterech równych ratach miesięcznych. W artykule 17 ustęp 3 skreślono całkowicie treść punktu 1, to jest wyrazy: „1. przyjmować do Spółdzielni nabiału i jaj od niećzłonków". W związku z tym ulega zmianie numeracja tego ustępu — zamiast „2" wpisano „1" i zamiast „3" wpisano „2". Art. 19. Rada Nadzorcza składa się z 9 członków. W artykule 38 dodano punkt 7 treści następującej: „7. Nadwyżki przypadające na obroty z niećzłonkami". Wobec powyższej zmiany Spółdzielnia wzywa swoich wierzycieli do składania pretensyj. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą swych pretensyj do Spółdzielni w ciągu 3 miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia, uważani będą za zgadzających się na uchwaloną zmianę. Sp. 734/Ogł. III

Na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Banku Spółdzielczego z ograniczoną odpowiedzialnością w Brzozowie, odbytym w dniu 11 października 1942 r. uchwalono: zmienić dotychczasowy statut i w jego miejsce przyjąć nowy, wzoru Związku Rewizyjnego Spółdzielni G. G. Okręgowego Związku w Krakowie, obniżyć jednostkę udziałową ze 100 zł. na 50 zł., płatne na raz w gotówce, oraz obniżyć dodatkową odpowiedzialność deklarowanymi udziałami z 30-tokrotnej na 10-ciokrotną wysokości 1-go zadeklarowanego udziału. Powyższe podajemy do wiadomości zgodnie z art. 73 ust. o Spółdzielniach i oświadczamy, że Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego tj. trzeciego ogłoszenia, wzgl. złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych, wierzycieli zaś, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w ciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać będziemy za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 735/Ogł. III

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mleczarskiej w Swierchowej w związku z przyjęciem nowego statutu uchwaliło w dniu 31 maja 1942 r. jednogłośnie znieść dotychczas obowiązującą odpowiedzialność dodatkową członków, a w to miejsce wprowadzić odpowiedzialność tylko zdeklarowanymi udziałami. Spółdzielnia jest gotowa na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą się w ciągu 3 miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia celem spłacenia ich należytości, będą uważani za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 740/Ogł. II

Z powodu częściowego zniszczenia ksiąg i dowodów Spółdzielni Mleczarskiej w Wysokiem z odpowiedzialnością udziałami podczas pożaru jej lokalu w nocy z 26 na 27 lipca 1942 r. wzywa się wszystkich wierzycieli Spółdzielni z okresu poprzedzającego wyżej wymieniony pożar, aby najdalej w ciągu 3 miesięcy od ostatniego tj. 3 ogłoszenia zgłosili swe pretensje wedle salda z rachunków na dzień 26 lipca 1942 r. Zgłoszenia winny być poparte wyciągami z rachunków i innymi dowodami. Niezgłoszone w tym czasie pretensje nie zostaną uwzględnione w bilansie. Zgłoszenia należy kierować pod adresem: „Spółdzielnia Mleczarska w Wysokiem", poczta: Wysokie, powiat: Krasnystaw, dystr. Lublin. Sp. 746/Ogł. II

Na Walnym Zgromadzeniu członków Spółdzielni Mleczarskiej „Przyszłość" w Rudnie, z odpowiedzialnością ograniczoną, odbytym w dniu 25 października 1942 r. uchwalono znieść dodatkową odpowiedzialność członków. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę do zgłaszania roszczeń w terminie ustawowym — celem ich zaspokojenia. Sp. 747/Ogł. II

„Mieszczańska Kasa Zaliczkowa w Jarosławiu, Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością" podaje do wiadomości, że uchwałą Walnego Zebrania z dnia 21 czerwca 1942 zmniejszono odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni do udziału i dalszej kwoty odpowiadającej udziałowi. Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych, że jednak wierzyciele, którzy nie zgłoszą się w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 748/Ogł. II

Na zasadzie art. 73 ust. o spółdz. Chrześcijańska Hurtownia Kupiecka „Wspólny Zakup", spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie podaje do wiadomości, że Walne Zgromadzenie jej udziałowców na zebraniu w dniu 21 lipca 1942 r. jednomyślnie uchwaliło usunąć dodatkową odpowiedzialność udziałowców za zobowiązania Spółdzielni. Spółdzielnia gotowa jest na żądanie

zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu trzeciego ogłoszenia. Wierzyciell, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 750/Ogł. II

Walne Zebranie członków Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej z odpowiedzialnością udziałami w Jarosławiu uchwaliło dnia 11 lipca 1942 zniżyć udział ze zł. 1,000.— na zł. 50.—. Podając powyższe do wiadomości — zgodnie z art. 73 Ustawy o Spółdzielniach — Spółdzielnia oświadcza, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia wzgl. złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności nie płatnych jeszcze lub spornych, — że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia uważać się będzie za zgadzających się z zamierzoną zmianą. Sp. 756/Ogł. II

Walne Zgromadzenie członków Związku Spółdzielni Mleczarskich Ziemi Rzeszowskiej w Rzeszowie odbyte w dniu 15 października 1942 r. uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu przyjąć statut dla okręgowej mleczarni spółdzielczej według wzoru Związku Rewizyjnego, przy czym zmieniono jednostkę udziałową i zniesiono dodatkową odpowiedzialność członków, pozostawiając tylko odpowiedzialność zadeklarowanymi udziałami. Firma Spółdzielni będzie odtąd brzmiała: „Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Rzeszowie z odpow. udziałami." Udział będzie wynosił zł. 100.— od każdych 10.000 litrów mleka rocznej dostawy. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia, celem ich zaspokojenia. Sp. 757/Ogł. II

Spółdzielnia Mleczarska z odpowiedzialnością udziałami w Dąbrowie Tarnowskiej powiadamia, że na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia członków odbytego w dniu 19 lipca 1942 r., postanowiono: 1. Zmienić dotychczasowy statut i w jego miejsce przyjąć nowy wzoru Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie — Okręgowego Związku w Krakowie; 2. Zmienić dotychczasowe brzmienie firmy: Spółdzielnia Mleczarska z odpow. udz. w Dąbrowie Tarn. na nowe brzmienie: „Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Dąbrowie Tarnowskiej z odpow. udziałami". Powyższe podajemy do wiadomości zgodnie z art. 73 ustawy o spółdzielniach, przy czym oświadczamy, że Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego tj. trzeciego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zaspokojenie wierzycieli niepłatnych jeszcze lub spornych, wierzycieli zaś, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w ciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać będziemy, za zgadzających się na powyższe zamierzone zmiany. Sp. 759/Ogł. I.

II. RS. II. 225. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 12 września 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Olszynach, że Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Gwoździcu połączyła się z niniejszą Spółdzielnią, która jest Spółdzielnią przejmującą. Rs 761

II. RS. II. 219. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 24 sierpnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Mleczarska z ograniczoną odpowiedzialnością w Zakliczynie n/D., że firma Spółdzielni otrzymuje brzmienie Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Zakliczynie n/Dunajcem z odpowiedzialnością udziałami, że członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj, dostarczanych przez członków oraz wspólne nabywanie i dostarczanie członkom artykułów, potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Spółdzielnia może nadto rozszerzyć swą działalność na producentów mleka i jaj z terenu swego działania, nie będących jej członkami. Udział wynosi 10 złotych. Przy przystąpieniu do Spółdzielni członek wpłaca 1 złoty, resztę zaś w 9 równych ratach miesięcznych, które może Zarząd potrącać przy wypłatach za dostarczony nabiał lub jaja. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w organie Związku rewizyjnego, którego Spółdzielnia jest członkiem. Zarząd składa się z 3 osób. Zarząd podpisuje za Spółdzielnię w ten sposób, że pod firmą Spółdzielni podpisują łącznie conajmniej dwaj członkowie Zarządu. Kupno, budowa i sprzedaż nieruchomości, kupno urządzeń mechanicznych oraz otwieranie i zamykanie filii, sklepów i innych zakładów może nastąpić jedynie na podstawie uchwały Rady Nadzorczej po uprzednim zasięgnięciu opinii Związku Rewizyjnego. Rs 761a

II. RS. II. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 14 września 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Towarzystwo Zaliczkowe Spółdzielnia zarejestrowana z nieograniczoną poręką w Brzesku, że firma otrzymuje brzmienie Towarzystwo Zaliczkowe w Brzesku Spółdzielnia zarejestrowana z ograniczoną poręką. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami, a nadto kwotą równającą się pięciokrotnej wysokości zadeklarowanych udziałów. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest: a) udzielanie kredytu potrzebnego członkom dla ich gospodarstw i przedsiębiorstw, a to na możliwie dogodnych warunkach, b) załatwianie zleceń członków w sprawach pieniężnych i gospodarczych, c) przyjmowanie wkładek oszczędności i na rachunek bieżący, d) prowadzenie zastępstw instytucji finansowych, obowiązanych do publicznego składania rachunków, a mających charakter zakładów publicznych. Udział wynosi 10 złotych. Każdy udział musi być wpłacony w całości przy zadeklarowaniu. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie urzędowym Związku Rewizyjnego. Rok obrachunkowy trwa od 1 stycznia do 31 grudnia. Zarząd składa się z 3 osób. Dyrekcja podpisuje za Spółdzielnię w ten sposób, że pod pieczęcią firmy podpisuje dwóch członków Dyrekcji, których podpisy zostały do rejestru sądowego zgłoszone i sądownie zarejestrowane. Rs 761b

Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie Spółdzielni Mleczarskiej w Zaczerniu i Spółdzielni Mleczarskiej w Górce Zaczerwskiej postanawia: Łączy się Spółdzielnię Mleczarską w Górce Zaczerwskiej ze Spółdzielnią Mleczarską w Zaczerniu spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z tym, że spółdzielnią przejmującą jest Spółdzielnia Mleczarska w Zaczerniu. Podstawę połączenia Spółdzielń stanowi statut Spółdzielni Mleczarskiej w Zaczerniu. Wykreśla się z rejestru Spółdzielnię Mleczarską w Górce Zaczerwskiej a to wskutek jej złączenia. Wpisano 12 października 1942 r. Rs 769

I. RS. V. 8. Dnia 23 września 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Głogowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 8. 1. Nr. kolejny wpisu: 3. Zmiana statutu: w art. 1 skreśla się słowa „powiat Rzeszów", w art. 4 Spółdzielnia może prowadzić wymienione operacje również z niečzłonkami, w art. 6 — w Głogowie i na terenie gminy zbiorowej Głogów oraz działające na tym terenie spółdzielni i inne osoby prawne, w art. 8 — udział wynosi 25 zł. płatny zaraz. Jeżeli członek posiada więcej niż 10 ha ornej ziemi od każdych następnych pełnych 10 ha zadeklarować po jednym następnym udziale. Członek zarządu Józef Bereś — wykreślono Stanisława Ładosia. Data wpisu 25 września 1942 r. Rs 769a

I. RS. I. 18/I. 18. Dnia 25 września 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, w sprawie Sklepu Kółka Rolniczego w Sokołowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu, postanawia wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 18. 1. Nr. kolejny wpisu 5; 2. Firma brzmi: Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Sokołowie Małopolskim. Siedziba: Sokołów Małopolski. Członkowie odpowiadają zadeklarowanymi udziałami. II. Przedmiot przedsiębiorstwa określony jest w § 4 statutu, a mianowicie: § 4. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest zakup, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych. Spółdzielnia może prowadzić wymienione operacje również z niečzłonkami. § 5. Czas trwania Spółdzielni nieograniczony. III. Udział wynosi 25 zł. płatny w połowie zaraz resztę do 3 miesięcy. IV. Członek zarządu Ludwik Czuchnowski, wykreślono Mariana Węglowskiego. Data wpisu 25 września 1942 r. Rs 769b

Rozwiązania i likwidacje spółdzielni

Spółdzielnia Gospodarcza Pracowników Miejskich z odpowiedzialnością udziałami mocą uchwał Walnego Zebrania Delegatów w dniach 17 października i 31 października 1942 r. została rozwiązana i jest w stanie likwidacji. Likwidatorami wybrani zostali: Eustachy Rudziński, Zygmunt Jarzembski, Ludwik Mieszkowski. Na podstawie Art. 76 ustawy o spółdzielniach likwidatorzy wzywają wszystkich wierzycieli do zgłoszenia swoich roszczeń pod adresem: Spółdzielnia Gospodarcza Pracowników Miejskich — Warszawa, ul. Wierzbowa Nr. 11. Sp. 749/Ogł. II

II. RS. I. 189. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 26 września 1942 r. wykreślono z rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielcza Kasa Rzemieślnicza z ograniczoną odpowiedzialnością w Dębicy. Rs. 762

II. RS II. 223. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 16 lipca 1941 r. wykreślono z rejestru Spółdzielni firmę Kasa Spółdzielcza Pracowników Państwowych Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Dębicy w likwidacji. Rs. 764

Zawiadomienia o walnych zgromadzeniach

Dnia 15 grudnia 1942 r. o godz. 11.30 przed południem odbędzie się w sali kina „Adria" (Sokół) w Gorlicach Walne Zebranie członków Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Sierp" w Gorlicach, z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie; 2. Odczytanie protokółu z ostatniego zebrania; 3. Zmiana 38 § statutu odnośnie roku obrachunkowego; 4. Sprawozdanie Zarządu z czynności i zamknięć rachunkowych za czas od 1: stycznia do 30 czerwca 1942 r.; 5. Sprawozdanie z dokonanej rewizji; 6. Wnioski Rady Nadzorczej na udzielenie Radzie i Zarządowi skwitowania z czynności i zamknięć rachunkowych za okres 1 stycznia do 30 czerwca 1942 r.; 7. Rozdział nadwyżki bilansowej; 8. Zatwierdzenie budżetu na rok 1942/43; 9. Wnioski statutem przewidziane. Sp 772

Dnia 27 grudnia 1942 r. o godzinie 14 w lokalu Szkoły powszechnej żeńskiej w Grybowie, Rynek Nr. 12, odbędzie się Walne Zebranie członków Składnicy Kółek Rolniczych w Grybowie, Stow. Spółdz. z o. o. z następującym porządkiem obrad: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania; 2. Odczytanie listu polustracyjnego Związku Rewizyjnego; 3. Sprawozdanie Zarządu z czynności i bilans za I półrocze 1942 r.; 4. Sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej; 5. Przyjęcie sprawozdań (p. 2, 3) i bilansu, oraz udzielenie skwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 6. Zawiadomienie o podziale zysku; 7. Przyjęcie zmiany statutu; 8. Budżet na rok 1942/43; 9. Oznaczenie granicy zobowiązań Spółdzielni; 10. Przyjęcie regulaminu Rady Nadzorczej; 11. Wybory Rady Nadzorczej; 12. Wnioski i interpelacje. W razie braku kompletu członków przewidzianego § 29 ust. 1 statutu odbędzie się o godz. 15 w tym samym lokalu i z tym samym porządkiem obrad powtórne zebranie, które może powziąć ważne uchwały bez względu na liczbę obecnych członków i wysokość reprezentowanego kapitału. Sp 773

Na żądanie Związku Rewizyjnego w Krakowie odbędzie się w niedzielę, dnia 27 grudnia 1942 r. w Leżajsku, w lokalu własnym przy ul. Piłsudskiego 2, o godzinie 10 przed południem Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Banku Spółdzielczego z ograniczoną odpowiedzialnością w Leżajsku, z następującym porządkiem dziennym: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 2. Przyjęcie nowego statutu; 3. Wnioski członków. W razie braku kompletu odbędzie się w tym samym dniu i miejscu z tym samym porządkiem dziennym o godz. 11 przed południem następne Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie. Sp. 774

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Banku Spółdzielczego z o. odp. w Brzozowie, odbędzie się dnia 29 grudnia 1942 r. o godz. 13-tej, a w razie braku kompletu o godz. 14-tej w lokalu Banku z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie oraz wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia; 2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 3) Odczytanie pisma Związku Rewizyjnego z daty Kraków, 11 listopada 1942, Nr. 9207; 4. Zmiana paragrafu 28 statutu; 5. Wnioski bez uchwał. Sp 776

Zwyczajne Walne Zebranie członków Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Miarka" w Brzesku z odpowiedzialnością udziałami odbędzie się dnia 18 grudnia 1942 r. o godz. 11-tej przed południem, w sali Magazynu zbożowego w Brzesku, przy ul. Słotwińskiej z następującym porządkiem obrad: 1. Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania; 2. Odczytanie sprawozdania Związku Rewizyjnego z ustawowej rewizji Spółdzielni; 3. Sprawozdanie Zarządu z działalności i bilansu na 30 czerwca 1942 r. 4. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z wnioskami na: a) zatwierdzenie bilansu na 30 czerwca 1942 r., b) udzielenie Zarządowi absolutorium z czynności i rachunków za I-sze półrocze 1942 r., c) podział czystego zysku za I-sze półrocze 1942; 5. Plan pracy i budżet na rok 1942/3; 6. Wybór 3 członków Rady Nadzorczej i 1 zastępcy; 7. Zmiana art. 38 statutu; 8. Ustanowienie Walnego Zebrania Przedstawicieli; 9. Zapytania i komunikaty. Sp 779

Walne Zgromadzenie członków Składnicy Kółek Rolniczych w Rymanowie odbędzie się dnia 15 grudnia 1942 r. o godzinie 14-tej w lokalu własnym z następującym porządkiem obrad: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 2. Sprawozdanie Zarządu za I półrocze 1942 r.; 3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z wnioskiem o udzielenie Zarządowi skwitowania; 4. Uchwalenie budżetu na r. 1942/43; 5. Uzupełniające wybory do Rady Nadzorczej; 6) Przyjęcie nowego wzorowego statutu; 7. Oznaczenie najwyższej granicy zobowiązań Spółdzielni;; 8. Przyjęcie regulaminu dla Rady Nadzorczej; 9. Wnioski członków bez uchwał. Zarząd. Sp. 780

Kierownik Wydawnictwa: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau. Redaktor naczelny: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau; Zastępca: Janusz Górski, Krakau. Odpowiedzialny za zagadnienia spółdzielcze: Jan Frąckowiak, Krakau. Kierownik działu ogłoszeń: Antoni Janecki, Krakau. Wydawnictwo: Wydawnictwo Rolnicze, Krakau, Nürnbergstr. 5a. Tel. 116-79 i 116-80. Druk ZKW, Krakau, Universitätsstr. 19a. Ważny cennik Nr. 1.